

Pirkanmaa MTK

Toimintakertomus 2021

MTK-Pirkanmaa

Liiton toimisto

Osoite Näsilinnankatu 48 E
33101 TRE

Puhelin 020 413 3462
Sähköposti etunimi.sukunimi@mtk.fi

puheenjohtajat 2022

puheenjohtaja
maaseutuyrittäjä Jukka Niittyoja
[Ylöjärvi \(Viljakkalan mty\)](#)

varapuheenjohtaja
Maanviljelijä Esko Yli-Pärrä
Tampere (Teisko)

MTK-Pirkanmaan TOIMINTAKERTOMUS 2021

Puheenjohtajan tervehdys	4
Liiton toiminta yleistä.....	6
Liiton kokoukset 2021	8
Tiedotus ja viestintä.....	15
Valiokuntien ja työryhmien kokoukset.....	24
Muu toiminta	31
Toimintasuunnitelma 2022	33
Yhdistysten toiminta.....	36
Liiton talous 2021	37
Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt.....	41
Voimaa farmarille -hanke	44
Urakalla Eteenpäin -hanke.....	46

Puheenjohtajan tervehdys

Helmikuussa 2022 tapahtui jotain, mikä muutti kaiken. Euroopassa alkoi sota, kun Venäjä hyökkäsi ilman mitään syytä Ukraina. Käsittämätön väkivalta siviilejä kohtaan on tuntunut mahdottomalta käsittää ja se on varmasti aiheuttanut turvatomuuden tunnetta monissa meissä. Yli 1300 km:n yhteinen raja Venäjän kanssa on monella tapaa uhka Suomelle. Maariski voi estää investointeja maahamme ja vähentää turismia. Hallitsemattomasta pakolaisaallostaa Venäjän rajan yli meillä onkin jo kokemusta ihan tarpeeksi. Tulevaisuus näyttää, mitä kaikkea saamme auringon nousun lisäksi idästä odottaa.

Sota suuressa maataloustuotteita vievässä Ukrainassa, aiheutti välittömästi energian hinnan nousun koko Euroopassa. Myös lannoitteiden ja niiden raaka-aineiden viejänä Ukraina on ollut merkittävässä roolissa. EU:n yhteiset voimakkaat pakotteet Venäjää vastaan ovat lisänneet erittäin paljon kustannuksia maatalouden tuotantopanoksiin. Kannattavuus- ja kassakriisimme ovat pahentuneet hyvin voimakkaasti syksystä lähtien. Nyt ollaan tilanteessa, että osa tuotantopanoksista on niin kalliita, ettei niitä pysty välttämättä hankkimaan. Koko läntisen Euroopan riippuvuus Venäjän energiasta on paljastunut nyt karmealla tavalla.

Muualla Euroopassa herättiin nopeasti nostamaan ruuan tuottajahintoja, mutta täällä meillä kauppa

nukkui ruususen untaan. Vasta nyt, yli kuukausi sodan syttymisen jälkeen on kauppa havahtunut ja on pakotettuna alkanut neuvottelemaan uusiksi toimitussopimuksia kesän ajalle.

Maatalouden saama 300 M€:n huoltovarmuuspaketti on tarkoitettu korvaamaan sitä tilannetta, joka alkoi jo syksyllä. Katovuosi ja kustannusten nousu viime vuonna yhdistettynä markkinoiden toimimattomuuteen ajoivat taloutemme hurjaan syöksyyn. Huoltovarmuuspaketilla ei ratkaista kannattavuuttamme edes hetkellisesti, se on vain osa ratkaisua. Ruokamarkkinan on tervehdyttävä ja tuottajahintojen on noustava. Meillä ei ole velvollisuutta eikä pakkoa tuottaa ruokaa tappiolla, emmekä saa olla mikään sosiaaliaputoimisto. Jokaisen tilan pitää pystyä päättämään omasta kannattavuudestaan ja ajattelemaan liiketaloudellisesti.

Järjestömme viime vuotta työllisti Oiva-säätäminen. Useiden kymmenien jäsenrekisterien yhdistäminen yhdeksi ja samalla jäsenmaksujen lähettäminen oli melkoinen työ. Yhdistysten sihteerit ja jäsensihteerit tekivät suuren urakan toimiston väen kanssa, että jäsenmaksut saatiin tiloille lähetettyä. Oivasankareille järjestettiin kiitosjuhla Lempäälän Manttaalitalolla hyvällä ruualla ja musiikilla ryyditettyinä. Suuri kiitos vielä kaikille, jotka osallistuvat näihin talkoisiin.

MTK:n johtokunta vieraili syyskesällä Pirkanmaalle ja ensimmäisenä päivänä jalkautimme johtokunnan jäsenet ympäri Pirkanmaata eri yhdistyksiin. Yhdistykset olivat nähneet paljon vaivaa ja esittelivät alueen tiloja ja tuotantoa monipuolisesti. Saimme paljon kiitosta hyvin valmistellusta retkipäivästä. Vierailun piti olla jo edellisenä vuonna, mutta korona esti silloin suunnitellun tapaamisen.

Korona on tosiaan vaikuttanut todella paljon kaikkien tekemiseen. Toimistomme on alkanut hoitamaan asioita paljon etänä, ja tämä on myös kirjattu johtokunnan pöytäkirjaan. Tämä on yksi asia, missä on syytä tehdä itse niin kuin saarnaa. Kun ajamme eteenpäin maaseudun elinvoimaisuutta ja investointeja ja työmahdollisuuksia etänä, on meidän myös näytettävä esimerkkiä. Suurin osa kokouksistamme järjestettiin erityisjärjestelyin, eli käytännössä Teams:in välityksellä, tai hybridimallilla, jossa osa oli paikalla ja osa etänä. Edunvalvonta on välillä haastavaa, kun

fyysisiä tapaamismahdollisuuksia on ollut vähän. Turvallisuus edellä on kuitenkin mentävä.

Puukauppa on käynyt vilkkaasti, osaksi varmasti maatalouden huonon kannattavuuden takia. Puun hinta oli tukkien osalta kohtalainen, kuitupuun hinta taas on pysynyt hyvin alhaisena. Hinta on kuitenkin ollut kokonaisuudessaan todella huono, jos vertaa sahatavaran hintojen nousua. Onneksi sahat ovat investoineet reippaasti, se luo uskoa tulevaisuuteen metsästä saatavia tuottoja kohtaan. Kannattavuutemme haasteet, EU:n komission linjaukset, kansallisten päätösten vaikutukset vaativat entistä voimakkaampaa edunvalvontaa meitä. Vahva ja yhtenäinen järjestömme aktiivisine toimijoinen on parasta maaseudun elinvoimaisuuden ja etujemme ajamiseen. Kiitos kaikille jäsenille, luottamushenkilöille ja toimihenkilöille vuodesta 2021!

Jukka Niittyöja

Liiton toiminta yleistä

MTK-Pirkanmaan vuoden 2021 toiminnan pystyy tiivistämään kolmeen asiaan – kustannuskriisi, koronavirus ja Oiva.

Toimintavuoden alussa järjestöuudistuksen päätökset muuttuivat käytännön tekemiseksi. Suurin haaste koettiin Oivan eli uuden jäsenpalvelualueen käyttöönotossa. Valtakunnallisesti Oivaan yhdistettiin n. 60 erillistä jäsenrekisteriä ja tämän tehtävän vaikeus oli iso haaste koko järjestölle. MTK-yhdistyksien sihteerit ja jäsenvastaavat joutuivat tekemään paljon töitä, että rekisteritiedot olivat sellaiset, että jäsenmaksulaskutus voitiin suorittaa. Toimintavuoden aikana jäsendatan laatu parani ja vuodesta sinneteltiin läpi.

Liiton ja yhdistysten toimintaa hankaloitti maaliskuussa 2020 puhjennut koronapandemia, jonka toinen ja kolmas aalto sattui toimintavuodelle.

Korona ajoi toimihenkilöt etätöihin ja opetti koko järjestöväen toimimaan etänä

Ensimmäinen koronavuosi pakotti suureen toiminnalliseen muutokseen. Toisena koronavuotena 2021 etäkokouksissa ja erilaisissa webinaareissa oli vakiintuneen toiminnan tuntua ja erilainen etäosallistuminen tuntui mielekkäältä.

Liiton johtokunta päätti, että toimihenkilöt voivat jatkossakin työskennellä etänä kunhan huolehditaan ”toimiston hengestä”- sosiaalisesta ja yhteisöllisestä tekemisestä.

Valtion toimesta annetut ohjeet ja määräykset rajoittivat lähes koko toimintavuoden ajan tilaisuuksien järjestämistä – meidän piti vähintään huomioida tilaisuuksien terveysturvallisuus.

MTK-järjestöllä on kokonaisuutena ict-asiat kunnossa ja korona-ajan toimintaa on pystytty jatkamaan sujuvasti ”uudessa normaalissa. Hyvänä esimerkkinä on se, ettei liiton johtokunta kokoonnut ”livenä” kuin jokunen kerran. Yhdistyksien kokoukset järjestettiin ”livekokouksina” syksyllä, jolloin koronatilanne sen salli.

Liiton toiminnassa on kaksi avainkokonaisuutta – järjestötyö ja edunvalvonta. Toimintavuoden painopiste oli järjestötyössä Oivan opettelussa sekä toteutuksessa. Oiva teetti sen verran paljon

ylimääräistä työtä, että toteutimme keskusliiton taloudellisella avustuksella järjestöhenkeä kohottavan elojuhlan syksyllä.

Kasvukausi hyvin kuiva ja monen tilan osalta voidaan puhua katovuodesta. Pirkanmaan sisällä on kuitenkin isoja eroja - joku saattoi saada normisadon, toisella tilalla saattoi sato olla huono tai jopa täyskato.

Ilmasto- ja kiertotalous on ollut tulossa vahvasti mukaan eri yhteiskunnallisiin toimintoihin. Maa- ja metsätaloudella on tässä paljon mahdollisuuksia mutta vielä on paljon myös vastuksia voitettava, jotta tällä olisi taloudellista merkitystä MTK:n jäsenille.

Kunnallisvaalit järjestettiin toimintavuoden aikana. Koronavirus rajoitti vaalikampanjointia merkittävästi. MTK teki kuntavaaliesitteen, jossa käytiin läpi jäsenkunnalle tärkeitä asioita.

Merkittävin yksittäinen kuntavaalitapahtuma oli Pirkanmaan Yrittäjien kanssa yhdessä toteutettu vaalipaneeli, joka suoratoistettiin Ruovesi-lehden toimesta.

Liiton kokoukset 2021

Kevätkokous 16.4.2021 klo 10:00 UKK-instituutti Tampere osallistujat etänä Microsoft Teams-alustalla.

Kokouksen avaus MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyöja

Arvoisat MTK-Pirkanmaan kevätkokouksen osanottajat, niin paikallaolijat kuin verkon kautta kokoukseen osallistuvat naiset ja herrat! Korona-viruksen myötä joudumme edelleen hoitamaan kokoukset erityisjärjestelyin. Toivottavasti tuleva kesä ja rokotusten eteneminen sammuttaa koko epidemian ja pääsemme normaalielämään. Paljon on korona yhteiskuntaa kolhinut, mutta on se tuonut kyllä hyvääkin maaseudulle. Etätyöt ovat lisääntyneet lähes kaikilla aloilla, joilla se on mahdollista. Myös liittomme toimiston väki on ollut etätyössä ja on sitä myös jatkossa. Maaseudun kiinteistöt ovat menneet hyvin kaupaksi ja vuokramökit ovat olleet hyvin haluttuja. Etätyö luonnon keskellä on varmasti hyvä vaihtoehto kaupunkikaksion keittiöpöydälle. Vaikka kaikki eivät sopeutuisikaan maaseutuelämään, on tämä varmasti melkoinen

piristysruiske. Toivottavasti rakennuslupaviranomaiset ja kaavoittajat tekevät myös uudisrakentamisen haja-asutusalueelle mahdolliseksi.

Maakuntaliitto on tekemässä uutta maakuntasuunnitelmaa, jossa olemme vahvasti mukana vaikuttamassa. Jopa Tamperekin on herännyt siihen, että kaikki eivät halua asua kerrostalossa. 19 omakotitonttiin tuli 378 hakemusta, jospa näistä osa suuntaisi rakennushommiin ympäristökuntiin. Uusista asukkaista saataisiin pöhinää kylille, töitä maaseutuyrittäjille ja oppilaita lisää kyläkouluihin sekä kaivattuja verotuloja.

Hyvät ystävät: Hallituksen pitää tehdä erittäin tärkeitä linjauksia metsiemme suhteen. Jos EU pääsee sanelemaan maamme metsästrategian, eikä metsäpolitiikkaa pidetä omissa käsissämme on todellinen vaara omaisuutemme sosialisoinnissa. Tässä on järjestöllämme iso vaikuttamisen paikka ja asian eteen tehdään hartiavoimin töitä. Saamme varmasti kuulla asiasta lisää kokousesitelmässä, jonka pitää

MTK:n metsäjohtaja Juha Hakkarainen. Hallituksen päätökset ja linjaukset on olleet harmittavan usein todella ikäviä maa- ja metsätalouden harjoittajille. Turpeen energiakäytön hallitsematon alarajo on yksi esimerkki. Hyvälaatuista kuiviketuretetta on mahdotonta saada ilman turpeen nostoa

energiaksi ja sama asia on kasvuturpeen kohdalla. Kaikki turpeen tuoma lisäarvo ruokaturvaan ollaan nyt vaarassa menettää. Turvetyöryhmän esitykset tulisi ottaa välittömästi käyttöön, jotta kotieläintiloilla olisi jatkossakin kotimaista turvallista turvetta. Työryhmän esityksestä jätti erivävän mielipiteen yllättäen ympäristöministeriö ja luonnonsuojeluliitto. Vihervasemmiston ohjaus ympäristöministeriössä on jo saanut aivan kohtuuttoman vallan. Tästä esimerkkinä valkuposkikihanhien karkoittamislupa-asioiden hoito. Lupaviranomainen varsinaisuuden Elyssä ei pysty tekemään ainuttakaan päätöstä, vaikka resursseja on ollut tarjolla. Käsitämätöntä, että tämä on mahdollista 2020-luvun Suomessa. Yhden ideologian ohjaamat poliitikot ovat erittäin putkinäköisiä ja kun monimutkaisia ongelmia yritetään ratkoa yksinkertaisilla isoilla päätöksillä, niin tulokset ovat karmeaa katsottavaa.

EU-tukineuvottelussa ollaan mukana myös liittotasolla. Lounaiset tuottajaliitot ja Hämeellä vahvistettuna olemme jo useamman kerran kokoontuneet

ja seuraamme rullaavasti miten tuleva ohjelma-kausi tuo alueellemme. Mitään erityistä ei vielä tässä vaiheessa ole kerrottavaksi, mutta näin toimien eivät päätökset tule meille annettuina, vaan pystymme reagoimaan niihin ajoissa. Simonkatu on tietenkin pääneuvottelija, mutta meidän pitää olla selvillä myös tulevasta. Ympäristöministeriö vahvistettuna ympäristöjärjestöillä ei saa lisätä viljelijöiden taakkaa ja kustannuksia tulevalla ohjelmakaudella.

Arvoisat kollegat: Viime keväänä VAP-viljelijät aktivoituivat ympäri MTK-Pirkanmaan aluetta ja listat mahdollisista urakointiin ja naapuriapuun kykenevistä viljelijöistä oli joko maaseutuhallinnon tai viljelypäälliköiden hallussa. Onneksi pahoilta sairastumisaloilta on vältytty, sillä varsinkin kotieläintiloilla on todella vaikea tilanne, jos sairastutaan koronaan. On ratkaisematta, miten eläimet hoidetaan, sillä koronakaranteenissa olevalle tilalle ei lomittajien ole pakko mennä. VAP-viljelijöiden rakentama järjestelmä herätti kiinnostusta ympäri Suomen. Tänäkin keväänä on osa VAP-varatuista herättänyt viime kevään varautumisjärjestelmän henkiin. Toivottavasti järjestelmää ei kuitenkaan tarvita, mutta tärkeitä on varautua kuitenkin etukäteen. Järjestöuudistus on nyt konkretisoitunut koko jäsenistölle uuden jäsenmaksulaskun muodossa. Etukäteistyö oli monissa yhdistyksissä melkoinen, kun jäsenrekisteriä käytiin läpi. Sitten alkoi uusi työ, kun rekisterien yhdistäminen ei onnistunutkaan täydellisesti. Tästä toiminnanjohtaja Visa Merikoski esittelee korjaussarjan, jolla on tarkoitus korjata jäsenpalvelualusta Oivassa ilmenneet ongelmat. Tälle on varattu aika Juha Hakkaraisen alustuksen ja siitä viriävän keskustelun jälkeen. Liiton johtokunta on päättänyt palkita Oivasankarit ennen puinteja elokuussa teemalla jotain hengen ja

ruumiin ravintoa, sekä mukavaa yhdessäoloa. Samassa yhteydessä meillä on monia muistettavia ja huomioitavia. Jaamme valtiolliset merkit, MTK:n omat ansiomerkit ja myös perinteisesti tässä tilaisuudessa jaetut Salorinteen säätiön stipendit. Työ yhdistyksissä ja myös liiton toimistossa on ollut iso ja vielä kiitos kaikille ahertajille. Ilman teidän työpanostanne ei hommaa olisi onnistumaan mitenkään ja jäsenrekisteriä ajan tasalle. Nyt kun liitto ei enää laskuta yhdistyksiä, on kaikki jäsenmaksuista tuleva raha käytettävissä yhdistyksen toimintaan.

Hyvät ystävät. Liittomme molemmat hankkeet, eli Farmarin Teematieto ja Voimaa Farmarille ovat olleet hyvin ajankohtaisia. Toinen hanke antaa oivia välineitä digiloikan jatkamiseen ja mahdollistaa turvalliset koulutukset, toinen taas antaa apua jaksamisessa. Toki korona on aiheuttanut haasteita hankkeiden toteuttamiseen. Kannustankin teitä ottamaan hankkeiden tuomat mahdollisuudet monipuolisesti käyttöön ja osallistumaan Teematiedon pienryhmiin, heti kun se on mahdollista. Voimaa Farmarille-hankkeen toiminta on ollut edelleenkin erittäin tärkeä työkalu pirkanmaalaisten viljelijöiden arjessa jaksamiseen. Toivottavasti tämä tärkeä työ jatkuu jossain muodossa myös tämän vuoden jälkeenkin. Korona siirsi myös kuntavaaleja. Vaalit ovat erittäin tärkeitä meille, sillä kunnissa tehdään paljon päätöksiä, jotka vaikuttavat toimialaamme monin tavoin. On hienoa, että myös moni viljelijä tai maaseutuyrittäjä on asettunut ehdolle. Vieläkin ehtii ehdolle, jos on kiinnostusta. Tässä porukassa on sitä maalaisjärkeä, jota kuntien hallintoelimissä tarvitaan. Se, että on hyviä ehdokkaita ei vielä riitä, vaan meidän on muistettava hoitaa kansalaisvelvollisuutemme. Vain äänestämällä saamme päätöksentekijöiksi henkilöitä, jotka ymmärtävät maataloutta ja maaseutua. Lopuksi kiitos toimistomme väelle Visalle, Päiville, Jaakolle, Maijalle ja Marialle jaksamisestanne. Edunvalvonta on jatkunut keskeytyksettä ja aiempi panostus tietotekniisiin taitoihin on nyt kantanut hedelmää. Luottamushenkilönä on ollut hieno huomata, miten paljon tietoteknistä osaamista meillä onkaan verrattuna moneen muuhun liittoon. Toivotan kaikki läsnäolijat! ja Teams-yhteyden kautta olevat kokousedustajat tervetulleeksi tähän MTK-Pirkanmaan kevätkokoukseen.

Hyvää kevään odotusta, kokous on avattu.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Harri Penttilä ja sihteeriä kutsuttiin Päivi Fallström. Pöytäkirjantarkastajia valittiin 3, koska etäyhteys saattaa katketa, varmistettiin, että pöytäkirjan tarkastajia on riittävästi kokouksen loppuun asti. Virva

Järvenpää, Ikaalinen Heikki Laurila, Lempäälä, Vuokko Mäenpää, Ruovesi

Riistakanta puhututti kokousväkeä kovasti.

Jari Yli-Heikkilä Nokialta piti tunteikkaan puheenpuheen:

- Ensimmäinen kerta, kun hän ei lähde kylvöille. Koska valkohäntäpeurat pilaavat kaikki pellot. Riistanhoito on pielessä, liian suurta riistakantaa ylläpidetään. Satovahinkoarviot on tehty viime syksynä, mitään myytävää ei pellolle jäänyt. Nurmilla syysviljoilla on kymmeniä peuroja. Riistapäällikön kanssa keskustelu on aloitettu jo 10 vuotta sitten. Riistakeskus ja riistapäällikkö ovat tietoisia asiasta. Asiaa yritetään hoitaa joka puolella, mutta paikallisen metsästysseuran kanssa yhteistyö ei lähde toimimaan. Kaikki metsänuudistustaimet on sotkettu ja syöty. Yli-Heikkilä aikoo lopettaa viljelyn peurojen takia.

- Markku Mikkola on ollut metsästysseurassa pitkään mukana, ja aiheesta on puhuttu paljon aina. Tilanne on ristiriitainen, jos maanomistajat sanovat maa-alueiden vuokrat irti. Kaikki alueet pitäisi olla mukana, jotta jahti onnistuisi parhaiten isoilla ja yhtenäisillä alueilla. Peuran kaatomääriä on lisätty paljon viime vuosina. Kannan lisääntyminen ei Mikkolan mielestä enää kasva. Seuraavaksi kantaa pitää alkaa pienentää. Lempäälän alueella hirvikanta on suurempi ongelma. Kannustaisi vielä jatkamaan ja metsästysseurojen ja maanomistajien yhteistyöllä asia saadaan eteenpäin

- Jani Hevonojan mielestä riistapolitiikan mukaan laki ei täyty. Riistaneuvostojen kokouksissa maanomistajilla ei oikein ole sananvaltaa. Kantatavoitteisiin on nyt hyvin valmistauduttu. Tänä vuonna on tehty iso kysely, jonka tuloksia saadaan käyttöön. Paikallistoiminta tarvitsee apua ympäriltä, naapuriseuroista jne.

Esko Yli-Pärri kommentoi, hän on Pohjois-Hämeen alueellinen riistaneuvoston maanomistajajäsen. Pettymys oli Luken arvio, lähes kaikilla alueilla peurakanta jatkoi kasvuaan. Viime vuoden Luken arvio kannan taitumisesta oli virhearvio.

Lainsäädännöllisten keinojen lisääminen on koko ajan keskustelussa ja niitä erilaisia keinoja olisi paljon, kun vain laki saataisiin muuttumaan.

Kokousesitelmä Juha Hakkarainen

Ajankohtaista metsäsektorin edunvalvonnassa. Hakkarainen kertoi metsäsektorin markkinatilanteesta ja politiikasta. Markkinanäkymät ovat erittäin hyvät. Koronan myötä

metsäteollisuustuotteiden kysyntä on nousussa ja hinta on hyvä. Metsänomistajan markkinanäkymät ovat tällä hetkellä positiiviset. Teollisuuden puunkäyttö nousukaudella lisääntyy tänä vuonna 4 %, 2020 2 %, mutta myös puun tuonti samalla lisääntyy. Tuontipuun käyttö lisääntyy edelleen tänä ja ensi vuonna, osuus on noin 16 %:ia metsäteollisuuden puun käytöstä. Maailmalla sekä Suomessa on kova sahatavaran kysyntä ja se nostaa hintaa, myös sellulla on myös globaalisti kysyntää ja sen hinta nousee. Ennuste on, että puutavaran keskikantohinta nousee 7 %. Ensi vuonna puunmyyntitulojen odotetaan nousevan 2018 huippuvuoden tasolle. Maankäyttöpolitiikassa on valtavasti asioita, jotka koskevat metsää ja metsätaloutta. Tällä hetkellä ongelma on se, että GreenDealissa metsät nähdään varsin yksipuolisesti metsäluonnon monimuotoisuuden turvaajana ja hiilinieluinä. Metsätalous jää siinä varjoon. Ajankohta on erittäin haastava maanomistajan kannalta. Kotimaan metsä-, ympäristö ja maankäyttöpolitiikassa ajankohtaisia asioita mm. ovat: Kansallisen metsästrategia 2025 päivitys on alkanut 2021. Joutoalueiden metsitystuki, Helmi ympäristöohjelma on 2021-2031, helmi on positiivinen, koska on vapaaehtoinen. EU-edunvalvonta käsittelyssä on paljon asioita kestävyuden ja luonnonsuojelun ilmaston, maaperän ja vesien suojelun osalta, jotka ovat täysin kestävämpiä metsätalouden kannalta. Metsästrategian uusiminen haastaa mm. kansallista päätäntävaltaa metsäpolitiikassa. Metsästrategia julkaistaneen kesäkuun alussa. Valkohäntäpeuran kannan leikkaus on epäonnistunut vuodesta toiseen, kanta kasvaa eksponentiaalisesti. Nykyiset keinot ei riitä, tarvitaan täysin uusia keinoja ja uutta politiikkaa. Keskustelu pysyi aktiivisesti valkohäntäpeuran kannan kasvussa ja sen hallinnan keinoissa.

- Jani Hevonoja, kiitti vhp-asian esille otosta. Kan-
nan kasvu on eläinmäärinä valtava määrä. Hevo-
noja ehdotti myös alueellista riistatilaisuutta asioi-
den hoitamiseksi. Hän myös kaipasi ääni-infoja
valtuuskunnan edustajille kirjallisten esitysten ti-
lalle/ohelle

- Heikki Laurila, piti tärkeänä huomata, että kau-
riista on myös tulossa uusi

vhp:n kaltainen riesa. Seurat kiintiöivät kauriin am-
pumaluvat. Pitäkää varamme kauriin kanssa. Hirvi-
talousalue on kummallinen termi. Miten minun
metsästä on muodostettu sellainen ilman minun lu-
paani. Laurila myös odottaa hyvitystä hiilensidon-
nasta, jota hänen metsänsä tekee. Laurilan mielestä
metsänomistaja pitää muuttaa metsänkasvattajiksi.
Kaikki omistaja eivät kasvata metsiä. Maanomista-
jilla pitäisi olla enemmän valtaa riistaneuvostossa,
nyt on vain yksi ääni, vaikka metsästys tapahtuu
omistajien metsissä.

- Hakkarainen, kyllä kauriista on jo tullut vhp:n ve-
roinen ongelma jo Etelä-Suomessa asutusalueille.
Myös hirvilupajärjestelmää pitää kehittää. Hiilen-
sidonnan kompensatiotyö tekeillä markkinaläh-
töinen korvaus on tulossa.

- Tarja Riitta Koskinen, Mitä tehdään MTK:ssa,
kun isännät loppuu ja tilat menee tilajakoon ja met-
sät pilkkoutuvat pieniksi palstoiksi. Kaupunkilaiset
vain vaativat Green Dealia, mutta eivät tee mitään.

- Hakkarainen metsätilojen spv:t on yritetty kehit-
tää, mutta edellinen veron kevennykseen perustuva
väline epäonnistui. Kyllä tätäkin elinkeinoa on ke-
hitettävä ja siihen pitää olla toimivat järjestelmät.

- Heikki Laurila, ei ole takuita, että nuoret kasvat-
taisivat metsää, on vaara että ne ovat vihreitä, ettei-
vät kasvata vaan suojelevat ne.

- Markku Mikkola, samaa mieltä, että kauriistakin
tulee ongelma, koska se änkee asutusalueille.
Luonto hoitaa, ei tässä päde. Peurat ja varsinkin
kauriit vasoo jo 3 vasaa kerralla, niin kanta kasvaa
valtavaa vauhtia. Hirviongelma on erilainen eri alu-
eilla. liikkuvat hyvin pienillä alueilla. Isojen aluei-
den käsittely vaikeuttaa reagointia metsävahinkoi-
hin, pitäisi käsitellä pieninä kakkuina. Lempäälässä
mm. on olemassa pienmetsästyskortteja, joilla voi-
daan metsästä ilman että kuuluu metsästysseu-
raan. Valtava riistaongelma on otettava vakavasti.

- Jukka Niittyoja kommentoi, että myös villisika on
ongelma Pirkanmaalla. Kanta on suurempi, kuin
viime vuoden arvio oli arvio, on tuplattu nyt. Pir-
kanmaalla työtä on tehty ja tehdään paljon,

vieraslajit ei voi päättää siitä, että viljelijä joutuu
lopettamaan työnsä.

Visa Merikoski kertoi Oivan korjaussarjasta ja jä-
senmaksutilanteesta. Oivan laskutuksessa keskei-
sin asia meni pieleen, maksun erittely ei ollut las-
kulla, se korjataan, kuten muutkin laskut. Mhy ja
Mht-laskut yhdistetään ja uudet laskut lähetetään
vasta kun kaikki on korjattu. Rästilaskusta ei tänä
vuonna tule 5 e laskutuslisää. Maksettuja laskuja
on tällä hetkellä noin 81% lähetystä laskuista. Me-
rikoski kertoi myös, että Oivasankarit palkitaan
elokuussa pidettävässä Oivajuhlissa.

SYYSKOKOUS UKK-instituutti, Tampere 15.12.2021

MTK-Pirkanmaan puheenjohtaja Jukka Niittyojan
avaus. Arvoisat MTK-Pirkanmaan syyskokouksen
osanottajat, niin paikallaolijat kuin verkon kautta
kokousta seuraavat osallistuvat naiset ja herrat
Vaikka olen usein näissä avauksissa puuttunut
maatalouden huonoon kannattavuuteen, niin tätä
hetkeä en olisi uskonut tulevan vastaan. Kannatta-
vuuskriisistä on siirrytty kassakriisiin. Tuotantopa-
nosten rakettimäinen nousu ja paikallaan polkevat
tuottajahinnat ovat ajamassa meidät ahdinkoon.
Viljojen hinnat ovat kyllä nousseet, mutta katovuod-
en jäljiltä myytävää ei juurikaan ole. Huoltovar-
muus on unohdettu, vaikka sitä pidettiin ko-
ronakriisin alussa erittäin tärkeänä asiana. Kauppa
vaan porskuttaa ja mainostaa halpaa ruokaa ja pit-
kiä joustamattomia toimitussopimuksia. Onko
kauppa ainoa pahis tässä tilanteessa? Pitäisikö he-
rätellä julkista keskustelua uudesta päättäjäsuku-
polvesta, joka ohjaa poliittisen päätöksenteon li-
säksi yleistä mielipidettä twiitein ja facebook-päi-
vityksin. Tällä porukalla on varmasti näkemystä tu-
levaisuudesta, mutta onko perspektiiviä mennee-
seen. Mitä EU:niin liittymisen piti tarkoittaa suo-
malaisille: Halpaa ruokaa pitää saada, maatalouden
reipasta tehostumista ja yhteistä markkina-alueetta.
Mitä on tapahtunut: Ruoka on halpaa, maatalouden

rakennekehitys on mennyt eteenpäin nopeammin kuin kukaan olisi uskonut. Lisäksi tänne virtaa elintarvikkeita, jotka on tuotettu niin, että täällä tuotantomenetelmä on lainvastaista. Me olemme olleet hyvin kuuliaisja ja noudattaneet kaikkia vaatimuksia. Nyt päättäjät syyttävät meitä vesien ja ilmaston tuhoamisesta sekä luonnon monimuotoisuuden heikentämisestä.

Hyvät ystävät: Toiveet, vaatimukset ja käytäntö eivät mitenkään kohtaa. Hintakilpailu sellaisen elintarvikkeen kanssa, jota ei ole tuotettu samojen sääntöjen ja asetusten mukaan pilkulleen, on sula mahdottomuus. NO, ONKO meidän velvollisuus ruokkia suomalaiset? EI OLE. Kun asiaa lähestyy asiaa yrittäjänäkökulmasta, niin miksi meidän pitää olla maksumiehiä? Tämä kassakriisi ohjaa meitä kyllä voimakkaasti pois kannattamattomasta tuotannosta. Mitä sitten tilalle: Meidän pitää tuottaa vähemmän ja laadukkaampaa. Kaupan ja teollisuuden kanssa tehtäviin sopimuksiin joustoja ja järkevyyttä. Tuottajaorganisaatioiden perustaminen esim. mallasohran tuotantoon. Päättäjiä vaadin toimimaan niin, ettei yhdessäkään valtionhallinnon, kaupunkien ja kuntien ruokapalveluissa tarjota mitään muuta kuin suomalaisin kriteerein tuotettua ruokaa. Pois lukien tietysti elintarvikkeet, joita ei suomessa tuoteta, esim. kahvi. On myös paljon raaka-aineita, jotka voidaan korvata kotimaisella vaihtoehdolla. Meillä syödään tänä jouluna ohra-puroa riisipuuron sijaan. Muutama kaupunki onkin tämän tien valinnut, mikä on erittäin hyvä asia. Hiilenmusta syrjäinen pääkaupunkimme on Vihreiden johdolla valinnut toisen tien, kivihieillä lämmitetyissä asunnoissa voi hyvällä omallatunnolla syödä vaikkapa avokadosalaattia. Hiilensidontamarkkinat on myös saatava käyntiin ja siitä kunnollinen ja riittävä korvaus viljelijälle. Ilmaiseksi meidän toimialamme hiilinieluja ei saa sosialisoida.

Arvoisat kollegat: Tänään kokousesitelmän pitää keskusliiton lakimies Leena Kristeri. Uskon, että

hän avaa mitä esitetystä muodossa toteutuva kaavoitus- ja rakennuslaki tarkoittaa. Yksi kommentti tähän esitykseen voisi olla: Kaavoituksella yritetään ratkaista sellaisia ongelmia, joita joko ei ole olemassa tai kaava on täysin väärä väline ongelmien ratkaisemiseen. Tämä ei selkeytä lainsäädäntöä vaan sotkee sitä. Tämä laki on tärkeä meidän maanomistajien näkökulmasta. Nyt meidät on tehty maksumiehiksi kuntatalouden käyttömenoilille. Kaavamonopoli yhdistettynä pakkolunastusmahdollisuuteen mahdollistaa kuntien käytännössä hankkimaan tarvittavat maa-alueet pilkkahintaan. Kaupunkisuunnittelu saattaa myös viedä huomion pois yksittäisten kuntien kehittämisestä erityisesti Tampereen kaltaisessa tilanteessa, jossa on yksi iso kaupunki ja monta pientä ns. kehyskuntaa. Me saamme varmasti melkoisen rautaisannoksen kaavoitus- ja rakennuslain valmistelusta. Yli 800-sivuisen esityksen läpikäilyminen on yksi hyvä esimerkki siitä, miksi tarvitsemme edunvalvontaa. Liittomme jätti myös oman lausuntonsa kaavoitus- ja rakennuslakiesitykseen.

Hyvät ystävät. Liitollamme on käynnissä enää yksi hanke, eli Farmarin Teematieto. Korona on aiheuttanut ongelmia tilaisuuksien järjestelyissä, mutta jatkuvasti on materiaalia kertynyt. Viimeisin päivitys on alle viikon vanha ja hyvin ajankohtainen auringosähköinfo. Ne löytyvät YouTubesta hakusanaalla farmarin teematieto. Kiitetty ja koko suomeen levittäytynyt: Voimaa Farmarille-hanke on päättynyt kuluvan syksyn aikana. Tuttu henkilö hankkeesta, eli Maija Pispa jatkaa MELA:n välitä viljelijästä projektissa. Liittomme näkyvyydessä hankkeet ovat merkittäviä, ja toimistomme väki on niitä aktiivisesti pyörittänyt. Tässä yhteydessä kiitokset toimistomme väelle, Visalle, Päiville ja Jaakolle, olette erittäin merkittävä voimavara alueemme edunvalvonnalle.

Metsien merkitys on ollut suuri toimialallemme kuluneena vuonna. Puutavaran hyvä menekki on näkynyt nousseina puun hintoina, aivan kaikkea

hinnannousua ei kuitenkaan raakapuulle saatu. Hyvä puoli kohonneissa sahatavaran hinnoissa on ollut se, että sahat ovat investoineet laitteisiin ja koneisiin. On usko siihen, että puuta myös ostetaan jatkossakin. Tässä(kin) asiassa EU kyllä yrittää kaikkensa, että aiemmin omat metsänsä tuhonneet maat pääsisivät päättämään suomen metsien hoidosta. Viimeisin taksonomia-päätös on juuri sellainen. Tässäkin suomalaiset onnistuivat ampumaan itseään jalkaan, miten on mahdollista, ettei hallitus saanut tässäkään yhtenäistä esitystä aikaiseksi. Oliko ollut liikaa pyydetty, että kansallisomaisuutemme eli metsämme ja päätösvalta niiden käytöstä haluttaisiin pitää omissa käsissämme? Taisi olla. Kiitos teille kaikille yhdistysten luottamushenkilöille ja liiton johtokunnan jäsenille, jotka olette ajaneet yhteistä MTK-aatetta eteenpäin. Kaikki työ mitä te teette oman elinkeinonne eteen, on myös yhteistä etua ajavaa. Ylpeänä omasta ammattitaidosta ja viestimällä aivan erityisestä huipputuotteesta, suomalaisesta ruuasta, teette joka päivä työtä meidän kaikkien eteen. Iso kiitos myös kotiväelle, joka on mahdollistanut luottamustoimien hoitamisen.

Arvoisat läsnäolijat: Erittäin miellyttävänä tehtävänä saan ojentaa liiton viirin MTK:n valtuuskunnan pitkäaikaiselle varapuheenjohtajalle Tiina Linnainmaalle. Tiedät, että suurin muistaminen, jonka järjestömme antaa on viiri! Liittomme haluaa antaa sen ansioistasi, joita olet tehnyt järjestömme ja myös liittomme eteen. Olet toiminut pitkään aivan etulinjassa, niin MTK:ssa, Pellervossa, Copacogeca, Melan valtuuskunnassa, maitovaliokunnassa ja niin edelleen. Luottamustoimesi jatkuvat tietysti edelleen, mutta valtuuskunnan puheenjohtajuuden luovutettuasi on tässä hyvä kohta huomioida sinut. Katsauksesi johtokunnassa maitovaliokunnasta ja Brysselistä antavat hyvän kuvan siitä, miten sitoutunut edunvalvoja olet. Olet toimillasi osoittanut, että pienestäkin liitosta voi päästä vaikka kuinka pitkälle kun on vain osaamista ja

halua. On erittäin mieluinen tehtäväni tänään luovuttaa liiton viiri sinulle, kiitos myös hyvästä yhteistyöstä valtuuskunnassa ja muuallakin.

Toivotan kaikki läsnä olevat kokousedustajat ja Teams-yhteyden kautta kokousta seuraavat tervetulleeksi tähän MTK-Pirkanmaan syyskokoukseen. Hyvää joulun odotusta, kokous on avattu.

Tiina Linnainmaa huomioitiin pitkästä ja ansiokkaasta edunvalvontatyöstä.

Kokousväeltä tarkastettiin koronapassit ilmoittautumisen yhteydessä, taas tehtiin erikoista koronajan historiaa.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Hannu Koi-vunen ja sihteeriksi kutsuttiin Päivi Fallström.

Hyväksyttiin vuoden 2022 toimintasuunnitelma. Pykälässä keskusteltiin vilkkaasti valkohäntä-peura-aiheesta. Jari Yli-Heikkilä teki aloitteen riisityöryhmän perustamisesta.

Johtokunnan palkkiossa päätettiin siirtyä ensi vuonna vuosipalkkiomalliin.

Liiton puheenjohtaja jatkaa Jukka Niittyoja ja varapuheenjohtajana Esko Yli-Pärri. Johtokunnan jäsenistä erovuoroisina olivat Mika Nieminen, Hannu Karppila ja Anu-Maarit Välikoski. Mika Nieminen ja Hannu Karppila valittiin uudelleen. Anu-Maarit Välikosken tilalle valittiin Anniina Makkonen Pohjaslahdelta. Valtuuskunnan jäsenistä erovuorossa olivat jäsen Jani Hevonoja ja varajäsen Sami Joutsela Jani Hevonoja molemmat valittiin uudelleen. Vuoden 2022

Kokousesitelmän piti MTK keskusliiton lakimies Leena Kristeri

-ilmastonmuutos, luontokato, metsänkäytön oikeutus, ruuantuotannon oikeutus ja mielekkyys, lihan-syöntikeskustelu... Monista asioista on jo pitkään keskusteltu, mutta harvemmin tällä volyymilla ja kaikista yhtä aikaa. Kiinnostus metsiin on aivan uudella tasolla.

-Somen takia jokaisella voi olla mielipide ja jokaisella on mahdollisuus saada mielipiteensä kuuluksi. Muutama vuosi sitten yritimme hallita keskustelun ilmatilaa. Sehän on tietenkin tänä päivänä mahdotonta. Ei ilmatilaa voi hallita kukaan, mutta oma panos siihen pitää pystyä antamaan.

- MTK:n ympäristöohjelmien toteutus ja viestiemme läpimeno. Erityisesti ilmastotiekartta on toiminut sekä ajallisesti että sisällöllisesti todella hyvin. Se sisältää konkretiaa ja numeroita, selkeät päästövähennystavoitteet ja kustannusvaikutusarviot. Ilmastotiekartta on viitoittanut tietä ja sitähän MTK haluaa tehdäkin: viitoittaa tietä.

-Sen sijaan biodiversiteettiasioissa jääme keskustelun jalkoihin. Helposti jääme kiinni siihen, mikä on luontokadon merkitys ja millä aikajännteellä asiaa arvioidaan. Tämä ei varsinaisesti ohjaa keskustelua mihinkään eikä varsinkaan viitoita tietä. Paljon on vielä tehtävää, että saamme monimuotoisuuskeskustelussa roolin muutoksen aikaiseksi. Tarvitsemme myös jäsenistön vahvemmin mukaan ympäristökeskusteluun.

-Edelliset eduskuntavaalit olivat ilmastovaalit. Seuraavat eduskuntavaalit tulevat todennäköisesti olemaan luontokatovalit ja meidän on syytä olla hyvin valmistautuneita siihen keskusteluun että saamme sen tien viitoittajan roolin jälleen itsellemme.

-Alkutuotantoa ei valitettavasti tunnisteta riittävästi lainsäädännössä. Maa- ja metsätalous taitavat olla ainoat elinkeinot, jotka käytännössä saatetaan kaa-voituksella ja maapolitiikalla ajaa todella ahtaalle, kysymättä maanomistajalta mitään. Tästä syystä vuorovaikutuksen merkitys korostuu ja kuntien päättäjien tulee tehdä linjauksia siitä, miten alkutuotantoa omassa kunnassa ja oman kunnan kaa-voituksessa käsitellään.

-Taajaman keskellä tai välittömässä läheisyydessä sijaitsevat maatilat ovat erittäin ahtaalla monelta eri suunnalta. Taajaman lähestyminen estää tilan kehittymisen ja peltojen ottaminen muihin alueidenkäytön tarpeisiin saattaa johtaa tilan toimintaedellytysten heikkenemiseen. Pakkolunastusten uhka on aivan todellinen, varsinkin täällä teidän alueella. Järjestelmämme on epäonnistunut luomaan ruuan- tuotantorauhan alkutuottajille. Vertailuna voisi sanoa, että esimerkiksi Ranskassa on kielletty osoittaa pelloille mitään muuta toimintaa kuin pelto- käyttö. Suomessa ei käytännössä tarvitse omistajalta tai yrittäjältä edes kysyä, jos halutaan yhteis- kuntaa kehittää siihen suuntaan, että peltojen on aika väistyä.

Kokousväki keskusteli vilkkaasti peura-asiasta, maankäytöstä ja asutuksen leviämisestä liian lähelle maanomistajien omaisuutta.

Tiedotus ja viestintä

Toimintavuonna liiton ja hankkeiden tiedotus ja viestintä on hoidettu pääasiassa sähköisesti. Voimaa farmarille -hankkeen esitettä jaettiin kevään kaikissa hankkeiden ja liiton tilaisuuksissa. Farmarin Teematieto-hankkeen viljelijäkoulutuskierrökselle tulostettiin koulutusaineistot, jotka viime vuoden tapaan jaettiin tai lähetettiin yhdistyksiin, maatalouskauppoihin ja kuntien maataloustoimistoihin. Jäsentiedotteita kaikille jäsenille lähetettiin sähköpostilla kolmen-neljän viikon välein. Yhteistyökumppaneiden tiedotusta on pyritty välittämään mahdollisuuksien mukaan jäsen sähköposteissa. Oiva jäsenpalveluportaalin odotettiin antavan liitoille yhdistyksille ja jäsenille helpon viestintäalustan. Tekniset ongelman alustan käyttöönotossa lykkäsi sähköpostin käyttöönottoa syyskuulle. Viestinnässä pyrittiin lähinnä ajankohtaisuuteen sekä lähiajan tapahtumista tiedottamiseen. Tuottajayhdistysten suosima tekstiviestipalvelu on ollut ahkerasti käytössä. Nopea tiedotus ja muistutukset hoituvat tekstiviestillä helposti.

Järjestössä on käytössä MS-teams videokonferenssijärjestelmä, jonka avulla puhelut ja videoneuvottelut voidaan hoitaa omalta työpisteeltä verkossa. Aikaisemmin etäkokouksia käytettiin pääosin liittojen välisissä palaverissa sekä toiminnanjohtajien palaverissa, mutta korona-aikana lähes kaikki yhteyden pito on hoidettu Teamsin avulla. Tiedotusvälineinä käytettiin sähköpostia, www-sivuja, Twitteriä ja liiton sekä maaseutunuorten Facebook-sivuja sekä tekstiviestitiedotusta. Liiton Facebook sivuilla on yli 600 seuraajaa. Liiton Facebook-sivuja voi myös käydä lukemassa, vaikka ei itse ole yhteisön jäsen. Facebook tavoittaa helposti satoja netin käyttäjiä ja on näin ollen tehokas ja nopea tiedotuskanava. Facebook-syöte näkyy myös liiton www-aloitussivulla. Keväällä koko järjestön nettisivusto uudistui helppokäyttöisempään ja näkymältään avarampaan muotoon.

Tekstiviestitiedotus on normaalisti lähinnä tapahtumakutsuja sekä viime hetken muistutuksia – nyt näiden osuus jäi selvästi normaalia pienemmäksi. Jäsenyhdistysten tiedotusta on avustettu lähettämällä tekstiviestejä yhdistysten puolesta sekä lähettämällä jäsenkirjeitä liiton toimistolta. Liiton johtokunnan sisäinen WhatsApp-ryhmä sekä suljettu Facebook-ryhmä ovat päivittäisessä käytössä kiireellisten asioiden hoidossa. Tilaisuuksiin ilmoittautumisessa käytettiin Lyyti-ohjelmaa, joka on yhteiskäytössä naapuriliittojen kanssa. Tilaisuuksissa käytettiin Mentimeter-ohjelmaa pikaisen palautteen saamiseksi.

Liiton toimihenkilöt olivat mukana yhdistysten kokouksissa. Tänä vuonna yksi tärkeä asia oli opastaa ja tiedottaa Oiva jäsenportaalin käyttöönotossa sekä tiedottaa sen ominaisuuksista. Mukana kokouksissa oltiin pääsääntöisesti etänä ja paikan päällä. Maaseudun Tulevaisuudessa ilmoitettiin yhdistysten ja liiton kokoukset sekä tärkeimmät koulutus- ym. tapahtumat.

Korona-aika nosti liiton YouTube-kanavan livelähetysten tekemisen ja niiden seuraamisen täysin uudelle tasolle. Vuoden aikana tavoitimme n. 1800 katsojaa YouTube tallenteille. Suosituin yksittäinen tapahtuma oli viljelijätukikoulutus yli 700 katsojalla.

Johtokunnan kokoukset 2021

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden aikana kahdeksan (8) kertaa, Päätöksiä kertyi tänkin vuonna yhteensä 104 pöytäkirjapykälää. Syyskuun ja lokakuun kokoukset voitiin pitää livenä, kaikki muut kokoukset pidettiin Teams-alustalla. Lisäksi viestittelyä tiedotusta hoidettiin WhatsApp-viesteillä ja johtokunnan Fb-sivulla.

22.1. Teams

Kokouksessa valittiin edustajat eri yhteisöihin. Järjestöuudistus alkaa olla kaikissa yhdistyksissä kunnossa. Keskusteltiin Oivasta ja, että siinä on aika paljon virheitä, tällä hetkellä keskitytään jäsenmaksuperusteiden kuntoon laittamiseen. Pirkanmaalla on hyvät saumat saada Oiva kuntoon ajoissa. Aloiteltiin johtokunnan strategiatyön suunnittelua ja yritetään päästä toteuttamaan työtä syksyllä

19.2. Teams

Kuultiin MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalaisen tilannekatsaus. Lappalainen kävi läpi CAP-uudistusta aktiiviviljelyn näkökulmasta. Trilogeissa tahti on hidastunut ja touko-kesäkuussa pitäisi olla jo valmista – näkemyseroja on vielä aika tavalla, joten kiirettä pitää. Tuotantoon sidottuihin tukiin kaavaillaan yksinkertaistamista, sillä jatkossa eläinpalkkiot pitäisi hakea vuosittain ja raskaita eri eläinpalkkiot erikseen. Myös aleneva yksikkötuki tietyillä tuotantosunnilla on ongelma. Hehtaareihin sidottujen eläintukien muutoksista käydään myös alustavaa ja avointa keskustelua.

Käsiteltiin järjestöuudistuksen tilannetta. Liitossa on paimennettu yhdistyksiä. Suurin osa Pirkanmaan tuottajayhdistyksistä on hoitanut Oivansa itsenäisesti. Jotkut Mhy:t vielä hiukan odottelevat ja pelaavat aikaa. Järjestöuudistus on edennyt Oivan tietojen kirjaamisen osalta hyvään vaiheeseen. Monesta yhdistyksestä on oltu liittoon aktiivisesti yhteydessä täyttöön liittyen ja esiin tulleista ongelmista huolimatta, työtä on tehty hyvässä hengessä. Järjestelmä ei ole vielä valmis, mutta meidän liiton osalta laskut jäsenille voidaan kyllä lähettää suunnitellulla aikataululla. Päätettiin tehdä Evili-sijoitus.

19.3. Teams

Jäsenlaskut ovat menneet ensi kertaa Oivan kautta jäsenille ja kuten arveltiin ja Oiva-keskustelu oli

vilkasta ja yhdistyksistä tullut palaute on ollut samansuuntaista kaikkialla.

Laskutukseen liittyviä ongelmia listattiin myös liiton eri alueilta ja todettiin virheiden olevan pääsääntöisesti samankaltaisia: tuplalaskut, väärät yhteystiedot, osoitteesta palautumiset jne.. Isoimmaksi puutteeksi todettiin laskutuserittelyn puuttuminen ja korjaukset tämän osalta ovat Simonkadulla jo käynnissä. Rästien ja korjattujen laskujen lähettäminen odottaa kaikkien korjauksien valmistumista. Tällä hetkellä jäsenlaskuja on maksettu kokonaissaannosta noin 60%. Johtokunta piti tärkeänä, että karhukirjeitä ei saa lähettää, ennen kuin oiva on korjattu.

Mitään eroamisbuumia ei tämän takia ole näkyvässä. Mutta paljon puheluita ja korjattavaa on tullut jokaiseen yhdistykseen ja liittoon. Arviolta noin 10 % laskuista oli jollain lailla virheellisiä. Myös positiivisia merkkejä, monen yhdistyksen jäsen on saanut yhden laskun, jossa kaikki oikein. Todettiin myös, että turhaa työtä on tehty paljon etukäteen, että tiedot olisivat kunnossa, mutta esim. Mhy:n tiedostoista tuli virheellisiä tietoja laskuille. Sihteerit on hoitaneet asian erinomaisesti, Oivapalvelut ei sen sijaan ole ehtinyt hoitaa omaa osuuttaan. Keskusteltiin, miten yhdistysten Oivasankarien kiitokset hoidetaan.

Viime vuoden tilinpäätökseen vaikuttivat eniten tulopuolella liiton tekemä puukauppa, eläkesääntö myynti ja menopuolella korona, jonka aiheuttama etäyhteyksien käyttöön siirtyminen johti mm. matkakustannusten, koulutusten ja kokousten osalta pienentyneeseen kulurakenteeseen. Paljon on rästissä olevia, hoidettavia huomiointiteja, kunniamerkit, ansiomerkit, Oivan tekijät ja eläköityneet ym. huomioitavat. Suunniteltiin että koronan mentyä pidetään erillinen huomiointitilaisuus esim. elokuussa. Tarjotaan huomioitaville kulttuuria ja ruokailu tms. Johtokunta antoi

toimiston väelle valtuudet järjestää huomiointitilaisuus.

22.6. Teams

Avauksessaan Niittyöja kertoi Raision tilanteesta. Raisio on investoinut runsaasti, n. 70 ME mm. Nokia myllyä on korjattu ja rakennettu kokonaan uusi laitos Raisioon, Verso Food on myös ostettu (Härkis-valmistaja) 4 v. strategia on nyt laadittu, sen julkistamisen jälkeen osake on ollut hiukan laskussa. Nokian myllyyn on investoitu lajittelija, jolloin vieraslajit saadaan puhdaskaurasta käytännössä kokonaan pois. Viljelijälle tilanne hankala, koska enää ei ole olemassa viljelijälle puhdaskauraa eikä siten lisäarvoa. Rukiiseen ei myöskään Raisiossa enää satsata.

Kevät on ollut ennennäkemätön säiden puolesta. Ennennäkemätön kevät. Ympäri Pirkanmaata on erikoisen kevään ja alkukesän tunnelmat hyvin samanlaiset. Raskasta henkisesti ja fyysisesti sekä sekavaa koska kaikki työt ovat nyt päällekkäin. Toukokuun sateet katkaisivat kylvöt 1,5 viikoksi ja paikoitellen useaan otteeseen. Ravinteita on huuhtoutunut ja vesivahinkoja on tullut. Aikaisilla kylvöillä kasvustot ovat parhaita. Syysviljat, herne ja härkäpapu ovat parhaiten selviytyneitä.

Heikki Salomaa jakoi huolensa Orivesi-Juupajoki alueen eläinlääkäripalveluiden saatavuudesta. Yksityinen eläinlääkäri on eläköitynyt. Kunnalliset palvelut ostetaan Tampereelta, jossa alueen ell on irtisanoutunut ja uutta ei palkata. Kahden eläinlääkärin vajeessa, palvelua ei riitä mitenkään enää tuotantoeläinten hoitoon. Poliitikot ei näytä haluavan asiaa hoitaa. Yksityisiäkään ei näytä löytyvän nautojen hoitoon, hoitavat mieluiten hevosia ja pieneläimiä. Mietittiin, mitä liitto voi asialle tehdä?

Käsiteltiin MTK-Hämeenkyrö aloite MTK-Hämeenkyrön aloite liitolle ja keskusliiton

johtokunnalle Oivan puutteista ja päätettiin välittää se MTK:n johtokunnalle.

Visa esitteli Evlin toukokuun katsauksen. Hakamäkirahaston rahat ovat liittotilillä ja todella huonolla tuotolla nykyään. Päätettiin sijoittaa Hakamäkirahaston pääomaa Evliin.

Päätettiin pitää Oivajuhla Lempäälässä 26.8.2021 MTK Keskusliiton johtokunnan vierailun järjestelyt. Käytiin läpi yhdistysten järjestelytilanne.

Alueiden erityiskysymyksiä ja paikallisia yrityksiä sekä maatiloja esitellään yhdistysten alueilla. Järjestelyt ovat hyvässä vauhdissa.

Visa muistutti vielä, että jokainen kertoo omalle johtokunnan jäsenelleen maakunnan ja liiton alueen eron. Jotta varmasti tulee selväksi asian iso mittakaava. Keskusliiton johtokunta on tulossa vierailulle elokuun alussa.

27.8. Teams

Juha Lappalainen piti alustuksen CAP27 tilanteesta. MTK:n johtokunta ei ota kantaa eri valio kuntien tai tuottajaliitojen mielipiteisiin.

Ei anneta liittona omaa kantaa, pysytään keskusliiton mukana, mikäli mitään mullistavaa erimielisyyttä ei ilmene.

Liiton alueella on yhteiset tuntemukset kasvukaudesta; sateinen kevät, helteinen keskikesä sateinen elokuu. Paikoitellen vettä on tullut jopa 80 mm tunnissa ja jälki on sen mukaista. Syysviljat ovat hyviä ja paikoitellen erittäin hyviä, nurmista kokonaisuudessaan näyttää tulevan hyvä, vaikka toinen sato jäikin kuivuuden takia pieneksi. Korjuukelit on olleet surkeat, puinnit viivästyvät ja viljan laatu on heikko tai välttävä. Pidempää poutaa kaivataan, että päästäisiin sadonkorjuuseen ja edes puolet viljoista pelastettua. Runsaista sateista huolimatta pellot kuitenkin kantava vielä hyvin. Kotieläintiloilla hämmöttää väkirehupula ja siten rehuviljan hinta lähtenee nousuun.

Keskusliiton johtokunta on antanut kiitokset yhdistyksille hyvin hoidetusta johtokuntavierailusta. Johtokunnan jäsenten jalkauttamista eri yhdistysten alueille pidettiin hyvänä. Huolenaiheet saatiin eteenpäin tehokkaasti. Puheenaiheita olivat mm. kaavoitus, maapolitiikka ja peura-, hirvi- ja kauriskannat ja niidet aiheuttamat vahingot. Myös liiton käytännön ongelmaa, liiton alue/Pirkanmaan maakunta, käsiteltiin alueilla. Järjestöasioista käsiteltiin ainakin luottamushenkilöiden puutetta ja varsinkin sitä, miten nuoria saataisiin toimintaan mukaan. Kannattavuusongelmat, lisääntyvä

paperityö ja velvoitteet sekä vaatimukset kuormittavat yrittäjiä.

Yhteinen johtokuntien tapaaminen pyritään järjestämään ensi vuoden alkupuolella.

22.9.2021 ABC-Kolmenkulma ja Teams

Ensimmäinen livekokous sitten tammikuun 2020 Liisa Pietola piti katsauksen MTK:n ilmasto- ja ympäristötoimista ja -tavoitteista.

Julkisuudessa käytävä ilmastokeskustelu ja Maa-seudulla tiedetään hyvin, mitä ilmaston ja ympäristön eteen pitäisi tehdä, mutta kannattavuuskriisi estää toimet.

MTK:ssa ollaan rohkeasti etunojassa ilmasto -ja ympäristöasioissa. Pietola esitteli MTK:n julkaisemat ympäristöohjelmat, joista uusin on Maaperäohjelma. Siinä ratkaisut ponnistavat käytännön maa- ja metsätaloudesta, mutta vain jos maan maa on kunnossa. Maaperäohjelma koostuu toimenpiteistä, jotka maa- ja metsätaloustoimijat näkevät oleellisiksi askeliksi maaperän tuottavuuden ja puhtauden varmistamiseksi.

Maatalouden ilmastotiekartta julkaistiin 2020 Ilmastotiekartan selkeä viesti on, että ilmastokysymykset ratkaistaan siellä missä ne vaikuttavat eniten. Suomalainen maatalous on olennaisessa roolissa matkalla kohti ilmastoneutraalia Suomea. Johtokunnassa keskusteltiin siitä, miten koko syksyn käyty keskustelu ja maatalouden syyllistäminen on epäreilua viljelijöitä kohtaan. Syyllistävä julkinen keskustelu vie voimia ja vaikuttaa viljelijäperheiden hyvinvointiin. Ilmasto-ohjelman on oltava oikeudenmukainen ja sen pitää perustua faktaan ja tutkimustietoon, ei pelkästään politiikkaan ja mielipiteisiin. Perusbiologia pitää olla hallussa myös somessa käydyissä keskusteluissa. Myös Ylen uutisointi ärsyttää ja ihmetyttää. Yle uutisoi mieluummin Elokapinaistuntoja kuin

MTK:n asiallista vuoropuhelua ministerien kanssa.

Päätettiin osallistua MTK keskusliiton hakemaan viljanviennin kehittämishankkeeseen sillä ehdolla, että liittojen rahoitusperusteet on korjattava niin, ettei MTK-Pirkanmaa maksa niistä Pirkanmaan alueista, mitkä eivät ole liiton aluetta.

Maija Pispala kertoi, että Voimaa farmarille -hanke vetelee viimeisiään ja päättyy marraskuussa. Työt eivät ole mitenkään loppumassa, asiakkaita on edelleen runsaasti. Todennäköisesti Maija jatkaa hanketyötä Melan Välitä viljelijäksi -hankkeessa. Farmarin teematieto -hankkeen toiminta tähtää vähitellen livetilaisuuksiin, Tilinpäätös- ja verosuunnittelu päivä pidetään 23.11. liveinä ja ensi vuodelle aletaan suunnitella matkaa esim. Ahvenanmaalle.

Yhdistysten sijoitusmahdollisuudet kartoitetaan ja kun kokonaisuus on selvillä, tarjotaan Evliä myös yhdistyksille. Osittainen etätyö tston väelle jatkuu.

Oriveden alueen yhdistykset ovat olleet aktiivisia eläinlääkäripula-asiassa. Eläinlääkäri-pula tulee olemaan koko alueen ongelma, kun virkoja vähennetään, sijaisia on vaikea saada yms. ongelmia tulossa.

20.10. Ravintola Mylly, Pirkkala

Ministerin kutsuma neuvottelu kaupan, teollisuuden ja tuottajien kanssa tuli tarpeeseen. Palautteena on tosin tullut viestiä siitä, että viljapuoli oli unohdettu kutsua mukaan. Tässä kustannuskriisissä vilja on kuitenkin tällä hetkellä ainut tuote, jolla markkina toimii niin kuin sen pitääkin. Jäsenmaksujen portaikkoa ollaan tarkastelemassa uudelleen, sillä viestejä jäsenmaksujen nousun aiheuttamista eroamisista on tullut paljon.

Painetta kaupan hinnankorotuksiin on luotava ja julkisten hankintojen kriteeristöissä tulee asettaa meidän tuotantotavat etusijalle. Ilmastokeskusteluun kaivataan lisää konkretiaa ja näistä asioista pitää viljelijöille puhua heidän ymmärtämällä tavalla.

Viljelijöiden kassakriisistä riitti puhuttavaa, tilanne on hälyttävä, kun ruuantuottajien edustaja Åberg ohjeistaa, ettei tällä kustannusrakenteella kaikkia peltoja kannata ensi keväänä kylvää. Tilalainojen uudelleen järjestelyitä on toivottu, mutta käytännössä MTK ei voi niitä tehdä. Valtion takaamia lainoja tai kriisitukia ei nähdä myöskään kannatettavina toimenpiteinä, sillä yhteiskunnassa niiden puolustaminen voi olla hankalaa. Maija Pispalan mukaan on myös osoitettu, ettei

aiemmilla vastaavilla toimenpiteillä ole voitu auttaa konkreettisesti yhtäkään tilaan.

Tilanne on kannattavuuden osalta ollut pitkään jo sama ja miten maaseudulle on ollut aina vaikea saada rahaa, koskien siis maataloutta, metsätaloutta ja vaikka lunastuskorvauksia. Tilanne on monelle tilalle vaikea, kun tuotteille on vaikea saada lisää rahaa ja kriisitukia ei haluta maksaa.

Vuonna 2007 viljan hinta nousi. Sitä seurannut talouskriisi lannoitteiden hintojen nousuineen, muistutti hieman vastaavaa tilannetta, kuin nyt on käsillä. Silloinen ministeri perusti kriisiryhmän tavoitteena saada tuotteille lisää rahaa. Näiden toimenpiteiden seurauksena mm. edistettiin merkittävästi alkuperämerkkien tunnettuutta.

Tilanne maidontuotannon näkökulmasta; tuotantosopimukset rajoittavat tuotantoa samaan aikaan kuin kustannukset esimerkiksi sähkön ja rehun osalta nousevat. Vielä maidon vähentyminen markkinoilla ei ole nostanut maidon hintaa. Myöskään maidon osalta kriisituet eivät tällä hetkellä ole tehokas ratkaisu, sillä jos säät ovat jatkossakin yhtä haastavia kuin viime vuosina, tarvitaan tukipuolelle pysyvämpiä ratkaisuja.

On totta, että tappiolla viljelemistä ei kannata jatkaa. Åberg on oikeilla jäljillä siinä, että viljelyalaa on ensi keväänä varmasti kannattavinta laskea.

Toiminnanjohtaja esitteli johtokunnalle toimintasuunnitelman ensi vuodelle. Tavoitteena on valmistautua uuteen ohjelmakauteen ja viimeistellään käynnissä oleva järjestöuudistus. Jäsenmaksuperinnän muutoksen vaikutusta täytyy ensi vuonna arvioida tarkasti. Maaseutunuorten syysparlamentti järjestetään ensi vuonna Pirkanmaalla, yhdistyksiä tullaan kannustamaan lähettämään nuoria mukaan. Oivaa kehitetään ja korjataan vastoinikäymisistä huolimatta. Realistinen tavoite on saada sen käytettävyys ensi vuoden aikana hyvälle tasolle. Järjestelmäuudistukset harvoin onnistuvat ensimmäisellä yrittämisellä ja korjauksia tehdään käyttöönoton edetessä. Toimintasuunnitelma hyväksyttiin syyskokoukselle esitettäväksi.

Esitys palkkioista yleiselle kokoukselle
Visa esitteli kertakorvausmalliin siirtymisen lukuja ja talousvaikutuksia. Kun vuosi- ja kokouspalkkiot yhdistettäisiin johtokunnassa ja valiokunnassa, summat hieman kasvaisivat, mutta kokonaisuus hallinnollisestikin yksinkertaistuisi. Etäkokouksien käyttö jatkossakin hieman tasaisi

nousevaa palkkiotasoa. Esitys päätettiin jättää ensi kokoukselle valmisteltavaksi, jossa tehdään päätös yleiselle kokoukselle esittämisestä.

Hyväksyttiin talousarvio esitettäväksi yleiselle kokoukselle. Budjetti on hiukan alijäämäinen epävarmoista kokonaisuuksista (edunvalvontamaksujen määrästä, toimitilamuutoksista, Evli-sijoituksista) johtuen.

Visa esitteli yhdistyksille tarjottavia Evli-sijoitusehtoja. Tavoitteena päästä keskusliiton neuvottelemaan tarjoukseen mukaan, jossa vaaditaan yli 300 000,00 € sijoitusta. Minimissään yhdistyksen sijoitus olisi 10 000,00 €, isommat määrät viiden tonnin välein. Sijoitus on sisässä vähintään viisi vuotta ja tuotto perustuu korkoa korolle-periaatteeseen. Johtokunta esitti tarkennuksia ehtojen muotoiluun ja tarkennetut ehdot esitetään tulevilla pj.-sihteeri-päivillä.

Käsiteltiin Hämeenkyrön tuottajayhdistyksen kirjettä liitolle ja keskusliitolle. Kirjeen aiheena on se, että yhdistyksestä on tänä vuonna eronnut suuria kotieläintiloja maksujen noustua. Kirjeessä vaaditaan järjestöltä korjaavia toimia jäsenkadon estämiseksi. Muualtakin on kuulunut viestiä siitä, että tämän kevään ongelmat ovat johtaneet kriittisten jäsenten erkaantumiseen järjestöstä, monelle laskutusepäselvyyksien olleen viimeinen niitti.

Liiton vastauksessa korostetaan yhteistä huolta siinä nostetuissa asioissa. Oiva tarvitaan sellaisena kuin se luvattiin, ei sellaisena kuin se nyt on. Lisää maksuluokkia pelto/kotieläin tasoihin myös tarvitaan oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi. Myös uusi jäsenkampanja olisi tärkeä. Vastaus

laaditaan yhdistykselle johtokunnan ohjeistamana.

Liiton lausunto maakuntaohjelmasta.

Maakuntaohjelmassa ilmasto- ja luonnonmoninaisuus on (yli)korostunut. Tällä ei ole suoraa vaikutusta jäsenkunnalle, mutta julkisen talouden keinovalikoima tiedetään (korvauksettomat kaavarajoitteet yms.). Hyväksyttävät ohjaukset tulee ottaa ohjelmassa huomioon. Hyvää on se, että ohjelmassa on noteerattu maakunnan osien erilaisuus ja elintarvikeketju on sentään mainittu lähiruuan osalta. Myös energiamurros tapahtuu maaseudun mahdollisuuksien turvin. Visa laatii lausunnon ja johtokunnan jäsenet kommentoivat.

Maija piti viimeisen Voimaa Farmarille- hankesatsauksen. Tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla uusia asiakastiloja tuli 14, vanhoja työn alla 21. Syksyllä on vajaassa kolmessa kuukaudessa tullut lähes sama määrä asiakkaita, mikä kertoo kustannuskriisin todellisuudesta. Yhteydenotot tehdään valitettavasti liian myöhään ja osa asiakkaiden tiloista tullaan ajamaan alas. Hankkeen työ ja Maija siirtyy Melan Välitä viljelijästä projektin pariin 8.11. alkaen.

Ville Koivuniemi Viljakkalasta asettuu ehdolle MTK:n johtokunnan vaaliin tulevassa syysparlamentissa Pirkanmaan maaseutunuorten ehdokkaana.

19.11.Teams

Kokouksen alussa kuultiin Tiina Linnainmaan katsaus maitoalasta ja Copa-Cogeca ajankohtaiskatsaus. Tiina Linnainmaa kertoi aluksi terveisensä maitovaliokunnasta ja Copa-cocegan toiminnasta. Maitovaliokunnan kanta kansalliseen CAP-strategiaan on, että lypsylehmäpalkkio pidettäisiin itsenäisenä tukimuotona ja luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotusta ei tulisi poistaa. On vaarana, että kotieläinchorotukseen varatuista

rahoista vain puolet palautuisi takaisin kotieläin-tiloille tämänhetkisen suunnitelman mukaisesti. Brysselissä ovat puhuttaneet mm. eläinkuljetusvaatimusten tiukentuminen ja alkuperämerkit. Kansalaisjärjestöt ovat aktivoituneet CAP:in osalta hyvinkin äänekkäästi. Valitettavasti faktat jäävät heiltä usein tarkistamatta, eikä heidän tarvitse välittää kokonaisuudesta. Erilaisia sopimuksia ja strategioita on nyt mielin määrin – herää kysymys kuka enää ihan oikeasti hallitsee kokonaisuutta? Vihreä siirtymä on tämän hetken valta-voima parlamentissa ja sen huippua ei ole vielä nähty. Asioita tarkastellaan nyt herkästi vain ja ainoastaan ympäristönäkökulmasta.

17.11. myyntikampanja sai valtakunnallisesti ja alueellisten tapahtumien turvin medianäkyvyyttä. Kampanjapaikoilla oli hyvä tunnelma ja Tampereella kaikki meni suunnitellusti. Viestimme meni tapahtumaan osallistuneille kuluttajille perille. Sami Joutsela kertoi 25.10. pidetyn lounaisten liittojen peltokasvivaliokunnan kokouksesta. Viljasato jäi huonoksi ja monella tilalla taloustilanne on vakava. Kiinnityshinnat ensi kesän sadolle eivät ole rohkaisevalla tasolla, kylvöala supistuu mm. lannoitteiden hinnan nousun seurauksena. Viljelysuunnitelmat kannattaa käydä nyt hyvin tarkkaan läpi. Myös viljelijöiden jaksaminen on koetuksella.

Valtuuskuntaan tulee jäsenmaksuasiat. Metsäpuoli ei halua, että jäsenmaksua nostetaan yhtään, koska mm. Oivan kanssa on ollut ongelmia. Metsäedunvalvontamaksu on nyt 3 tai 6 e. Kertymä on pienempi kuin ennakoitiin, koska mhy jäseniä on vähemmän, kuin metsänhoitoyhdistysten oma käsitys oli. Nostoaikheet olisivat 1 e, mutta se ei käy metsäpuolelle. Metsävaltuuskunta on jo päättänyt, että jäsenmaksua ei koroteta lainkaan. Olisi kestävämpiä, koska taustalla on päätetty, että vuosittain jäsenmaksua korotetaan vähän. Jäsenmaksuun on tulossa uusia portaista, niitä on toivottu, joten väkisinkin kaikkien jäsenmaksu hiukan muuttuu suuntaan tai toiseen.

Keskusteltiin jäsenmaksuista ja siitä voidaanko maksuja nostaa nyt, kun tiloilla on vaikeaa. Tiukka linjaa valtuuskunnassa on vedettävä, että johtokunnan esitys menee läpi, ei voi olla niin, että metsäpuoli ei maksa edunvalvonnastaan!

Toiminnanjohtaja avasi uudelleen keskustelun kokouspalkkioista. Liitot eivät voi kompensoida toisten järjestöjen huonoja kokouspalkkioita kuten esim. riistaneuvoston 17 e/kokous. Visa toivoo, valtuuskunnan jäsenet esittäisivät, että riistanhoitoyhdistysten ym. palkkiot nykyaikaistaisiin.

Pirkanmaan liitosta tullut nimeämispyyntö. Päätettiin esittää Visa Merikoski varsinaiseksi jäseneksi ja Sirkku Mäkelä varalle maakunnan yhteistyöryhmään.

Visa esitteli laskelman kokouspalkkioista nykyisellä mallilla ja vuosipalkkiomallilla. Jos mennään vuosipalkkiomalliin, kulut nousevat huomattavasti ja se ahistaa, kun miettii ensi vuoden budjettia. Keskusteltiin palkkiomallin uudistamisesta ja päätettiin esittää yleiselle kokoukselle vuosipalkkiomallia.

Päätettiin muuttaa Osuuskunta Metsäliiton A-lisäosuudet Metsä1-lisäosuudeksi.

Päätettiin yleisen kokouksen järjestelyt

Hybridillä mennään Avin koronasäädökset huomioiden.

Koronapassi tarkastetaan paikalle tulijoilta. Etänä seuraamisoikeus mutta ei äänioikeutta. Liiton toimiston/MTK yhteistoimiston tilanne nytkähti hiukan eteenpäin toimihenkilöpalaverissa: MTK-Pir toimihenkilöt, Mhy:n Jussi Parviainen ja keskusliiton Tampereen suunnalla asuvat Mikko Kriikku ja Kimmo Aalto. Tilat on remontoitava pikkubudjetilla. Tehtävä puhelin- ja teamstilat erikseen. Työhyvinvoinnin on lisääntyttävä, se ei saa

huonontua. Aikataulu esim. valmista olisi juhannukseen mennessä.

Osallistuminen johtokunnan kokouksiin 2021:

Jukka Niittyoja	8
Mika Hirvijoki	7
Sami Joutsela	6
Hannu Karppila	7
Sirkku Mäkelä	7
Mika Nieminen	7
Tuomas Potila	8
Heikki Salomaa	6
Ilkka Simola	8
Jussi Vilo	7
Anu-Maarit Välikoski	6
Esko Yli-Pärri	8

Johtokunnan kokouksiin ovat osallistunut myös valtuuskunnan jäsen Jani Hevonoja.

Valiokuntien ja työryhmien kokoukset

Liiton työvaliokunta

Työvaliokunta on johtokunnan työrukkanen tavallista enemmän valmistelua vaativiin asioihin. Työvaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana kahdesti. Kokouksissa valmisteltiin sekä henkilöstöasioita että valmisteltiin puukaupparahojen kestäväää sijoitusratkaisua, jota päätettiin tarjota myös yhdistyksille.

Liittojen puheenjohtajakokoukset

Liiton puheenjohtaja Jukka Niittyöja on osallistunut järjestettyihin pj-kokouksiin. Osaan kokouksia oli liittojen toiminnanjohtajilla mahdollisuus osallistua. Vuoden ensimmäiseen pj-kokoukseen kutsutaan myös liittojen varapuheenjohtaja. Esko Yli-Pärri oli mukana tässä kokouksessa.

Yhteistoiminta-alueen peltokasvivaliokunta kokousti 31.5., 31.8., 25.10. Kokousaiheina oli viljamarkkinatilanne ja muu kasvinviljelyyn liittyvä edunvalvonta. Valiokuntalaiset ovat kokousten lisäksi osallistuneet erilaisiin CAP-seminaareihin jne.

Peltokasvivaliokunnan puheenjohtajana toimii Kalle Vähä-Piikkiö Varsinais-Suomesta ja sihteerinä Aino Launto-Tiuttu MTK-Varsinais-Suomesta.

Virtuaalisia toimihenkilötilaisuuksia järjestettiin todella paljon. Järjestöuudistukseen liittyvä Oiva-jäsenpalvelualustan kehittämissyhmä järjesti mm viikoittaisen tilannekatsauksen. Koronatilanne ja sen vaatimat toimet tarvitsivat myös lukuisia teams-kokouksia.

Ympäristö ja maapoliittinen valiokunta päätettiin muuttaa verkostomaiseksi toiminnaksi liitoittain. **Pirkanmaan maankäyttövaikuttajien verkoston** ensimmäiset tilaisuudet olivat YM:n kaavoitus- ja rakennuslaki ehdotusta esittelevät teams-koulutukset.

Eteläisten liittojen lihavaliokunta kokoontui etäkokoukseen 8.4. Asialistalla oli järjestäytymisen ja tuotantosuuntaiset katsaukset. Johtokunnan nimeämät edustajat valiokunnassa ovat Anu-Maarit Välikoski ja Hannu Karppila. Hannu toimii myös valiokunnan puheenjohtajana.

Liittojen nimeämät edustajat kokoontuivat myös tuotantoeläin kohtaisten verkostojen laajennettuihin kokouksiin. Verkostot kokoontuvat tarvittaessa. **Nautaverkoston laaja kokoontuminen pidettiin 16.3.** Kokouksessa käytiin läpi vuoden 2020 naudan markkinatiedot, ajankohtainen CAP-valmistelun tilanne nautojen osalta sekä vasikkaterveysasiaa. Verkostoon kuuluvat liiton johtokunnasta Tuomas Potila ja Hannu Karppila. **Siipikarjaverkosto kokoontui vuoden aikana laajaan kokoukseen 6.4.** Asialistalla oli CAP-valmistelun tilanne, neuvottelukatsaus vähittäiskaupan kanssa ja korkeapatogeenisen lintuinfluenssalöydöksen vaikutus Kiinan vientiin. Edustajana liiton johtokunnasta toimii Anu-Maarit Välikoski. **Sikaverkosto kokoontui laajoihin kokouksiin 10.3. ja 6.8.** Liiton edustajana toimii Jere Ojanen. Kummassakin kokouksessa esillä oli tukipolitiikan leikkausten vaikutus kannattavuuteen.

Eteläisten liittojen maitovaliokunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. **8.4. pidetyssä etäjärjestäytymiskokouksessa** kuultiin EU:n maksamia nautapalkkioita koskevista suunnitelmista. Kokouksessa laadittiin kannanotto, jossa valiokunta vaati AB-alueen lypsylehmäpalkkion säilyttämistä omana tukenaan. EU:n eläinpalkkioiden niputtaminen voi hallinnon yksinkertaistamisen näkökulmasta ollakin järkevää, mutta pahimmillaan se voi vauhdittaa entisestään lypsylehmien määrän vähenemistä etelässä.

Seuraava etäkokous pidettiin 7.9. Valiokunta vastasi Suomen CAP-esitykseen vaatimalla LHK:n kotieläin korotuksen säilyttämistä, toivomalla joustavuutta ekojärjestelmän ympäristösitoumuksiin ja esittämällä huojennusta syysmuokkauksia rajoittaviin prosentteihin.

Vuoden viimeinen kokous pidettiin 19.11.

Osuuskunta Länsi-Maidon vieraana Tampereella. Kokouksessa kuultiin toimitusjohtaja Kari Aakulan esitys osuuskunnasta ja maitomarkkinoista. Koska valiokunnan aiemmissa kokouksissa esitetyt asiat eivät olleet edistyneet toivottuun suuntaan, valiokunta päätti laatia julkilausuman, jonka pääviestit ovat seuraavat:

1. A/B –alueen lypsylehmät tulee säilyttää omana tukiluokkana. Emme näe perusteita luokkien yhdistämiselle.

2. A/B ja C-alueen tukitasojen ero ei saa kasvaa uudella ohjelmakaudella. Ilmastolliset tai rakenteelliset tekijät eivät puolla tukierojen kasvua. Etelässä on työvoimakustannukset jopa korkeammat (kilpailevat työtilaisuudet).

3. LFA:n kotieläinchorotus on säilytettävä. Käsitksemme mukaan EHK:n toimenpiteet ja tukitasot eivät ole riittäviä ja toteutuessaan kotieläinchorotuksen poisto heikentäisi lypsykarjatilojen kannattavuutta.

Valiokunnan puheenjohtajana toiminut Mika Tervo Pukkilasta tapasi pikaisesti joulukuussa Maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän, jonka yhteydessä käytiin keskustelua julkilausuman sisällöstä. Esitetyt asiat luvattiin ottaa CAP-valmistelussa huomioon, eikä mitään ole vielä päätetty.

Liiton johtokunnan edustajat eteläisten liittojen maitovaliokunnassa ovat Esko Yli-Pärri ja Heikki Salomaa. Esko on myös toiminut valiokunnan varapuheenjohtajana. Sihteerinä toimi alkuvuodesta Jaakko Ahola ja loppuvuodesta eteenpäin Paavo Myllymäki.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui toimintakauden aikana yhteensä kolme kertaa. Etänä **17.2. Pidetyssä** järjestäytymiskokouksessa valittiin puheenjohtajaksi Jaakko Ojanen Ruovedeltä. Kokouksessa valmisteltiin valiokunnan ohjesääntöä, jota on tarkoitus käsitellä liiton strategiatyön yhteydessä.

Seuraava kokous 25.3. pidettiin myös etänä. Kokouksessa suunniteltiin näkyvyyttä tulevalle kesälle Somessa ja pohdittiin tulevan syysparlamentin ehdokasasettelua kolmen liiton näkökulmasta.

21.10. Pidettiin kokous pitkästä aikaa livenä, Mediapoliksen saunaosastolla Tohlopissa. Kokouksessa prepatettiin johtokunnan vaaliin mukaan lähtenyttä Villeä grillausharjoituksilla ja kuvattiin samalla tervetuloitovotusvideo Pirkanmaan syysparlamenttiin Helsingissä esitettäväksi.

Valtakunnallinen maaseutunuorten kevätparlamentti järjestettiin 13.2. etänä koronan vuoksi. Yksipäiväinen verkkotilaisuus hyödynnettiin koulutuksella ja maatalouslinjan kyselytunnilla asiantuntijoiden kanssa.

Maaseutunuorten syysparlamentti pidettiin 29.–31.10. Helsingissä. Pirkanmaalaisista mukana olivat Jaakko Ojanen, Salla Mäki, Eeva Heikkilä ja Ville Koivuniemi. Maaseutunuorten syysparlamentti lähti käyntiin perjantaina 29.10 vierailulla Simonkadulla, MTK Keskusliiton toimitiloissa. Kaikkia parlamenttiin osallistuneita oli pyydetty tuomaan omasta maakunnasta mukanaan kivi, jonka sai asettaa osaksi yhteistä kiuasta – ”lisäämään löylyä”. Maaseutunuoret ja johtokunta ehdokkaat saivat mahdollisuuden kohdata päättäjiä, eli Maa- ja metsätalous ministeri Jari Lepän, sekä MTK:n johtokunnan puheenjohtaja Juha Marttilan. Ehdokkaat saivat keskustella vapaasti Lepän ja Marttilan kanssa mm. maankäytöstä, energiasta, maatalouden kannattavuuskriisistä, monimuotoisuudesta ja metsätaloudesta. Myös MTK:n toiminnanjohtaja Jyrki Wallin kävi tervehtimässä maaseutunuoria.

Maaseuduntulevaisuuden toimittaja Aimo Vainio haastatteli maaseutunuorten johtokuntaehdokkaista. Ehdokkaina olivat tänä vuonna Susanna Valtonen Hämeestä, **Ville Koivuniemi Pirkanmaalta**, Juha Sarviluoma Satakunnasta ja Sami Nivala Pohjois-Suomesta. Monipuolisen päiväohjelman jälkeen nuoret siirtyivät hotellille, jossa MTK-Uusimaa oli järjestänyt monipuolista iltahjelmaa, sekä pientä kisailua.

Maaseutunuorten johtokuntaehdokkaiden vaalipaneeli käynnistyi lauantai aamuna. MTK-Uudenmaan puheenjohtaja Aleksis Kyrö avasi syysparlamentin ja kehotti nuoria olemaan rohkeita ja jatkamaan vaikuttamista, sillä nuoret ovat maatalouden tulevaisuus. Maaseutunuorten asiamies Meri Remes, esitteli ensi kesänä MTK:n liittokokouksessa koottavaa liittokokousasiakirjaa, jonka tekemiseen nuoria on haluttu aktiivisesti osallistua. Ehdokkaita tentattiin ajankohtaisissa kysymyksissä vaalipaneelissa, jonka juontajana toimi MTK:n ruokamarkkina-asiamies Heidi Siivonen. Ehdokkaat myös esittelivät itsensä valmisteltujen linjapuheenvuorojen kautta.

Virallisen osuuden jälkeen, nuoret lähtivät tilavierailuille MTK:n johtokunnan 3. puheenjohtaja Markus Eerolan isännöimälle Knehtilän tilalle ja Viikin tutkimustilalle. Illalla Pörssitalolla vietettiin syysparlamentin Manu-Gaalaa. Nuorilla oli mahdollisuus vetää ykköset päälle ja tunnelma olikin aivan mahtava. Nautittiin kolmen ruokalajin illallinen, jonka jälkeen nuoria viihdyttivät bändi ja DJ.

Vaalikokous pidettiin sunnuntiaamuna. Virallisena puheenjohtajana toimi MTK Valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen. Vaalipäivän aikana kiitettiin myös nuorten edellistä edustajaa Kaisa Rantasaloa (os.Pihlaja), sekä jaettiin ensimmäistä kertaa maaseutunuorten vuoden maaseutunuoren Pihlaja-palkinto, juurin Kaisalle. Lähtäpiolan Sami Myyrä kertoi vakuuttamisen tärkeydestä, nuorten odottaessa äänestysten tulosta. Tulos oli selvä historiallisesti jo ensimmäisellä kierroksella Susannan saadessa 31 ääntä. Maaseutunuorilla on ollut oma edustaja MTK:n johtokunnassa jo vuodesta 1992 ja edustajan suuret saappaat luovutetaan eteenpäin kolmen vuoden välein. Seuraava syysparlamentti järjestetään Pirkanmaalla 2022.

Pirkanmaan valiokunnan puheenjohtajana toimi Jaakko Ojanen Ruovedeltä. Pirkanmaan maaseutunuorten valiokunnan sihteerinä toimi järjestöagronomi Jaakko Ahola.

Var-Sat-Pir yhteistoiminta-alueen osaaminen ja hyvinvointivaliokunta ei kokoontunut toimintavuoden aikana. Puheenjohtajana valiokunnassa toimi Erika Koivumäki Satakunnasta, varapuheenjohtajana Timo Teinilä Varsinais-Suomesta ja sihteerinä toimi Aino Launto-Tiuttu Varsinais-Suomesta.

Var-Sat-Pir alueellinen luomuvaliokunta kokoontui 12.10. Teamsilla

Valiokunnan pj:nä toimii Jaana Elo Varsinais-Suomesta ja sihteerinä Päivi Fallström Pirkanmaalta. Valiokunta keskusteli luomuasetuksen tilanteesta ja kansallisesta luomustrategiasta sekä CAP27:sta.

Luomuasetuksen soveltaminen alkaa tammi-kuussa 2022 pääasetus voimassa vuodesta 2018, täydentäviä kohtia tehdään nyt ja 7 vielä pöydällä komissiossa. Kiirettä pitää, jotta vuoden alussa olisi valmista.

Kansallisen luomuhjelman tavoitteiden saavuttamiseksi virkamiesvetoinen kokous on tulossa, jossa sidosryhmiä mietitään, miten konkreettisin keinoin saadaan toimenpiteet liikkeelle. Eri virkamiehillä on omat tavoitteensa. Mukaan on kutsuttu mm. ProLuomu (menekin edistäminen), Luomuliitto (viljelijän edustus). MTK ei ole vielä kutsuttujen listalla. Valiokunnan pj. Jaana Elo on jo jättänyt kysymyksen, etteikö MTK:lla ole annettavaa? Vastausta ei ole vielä tullut. Valiokunnan mielestä MTK:n on oltava mukana! Valiokuntaa huoletti CAP27:n tilanne. Lausuntoaika päättyi syyskuussa ja MMM on tehnyt

yhteenvedon. Sen jälkeen Luomusta ei ole puhuttu. Ministeriöllä on paljon haasteita jo teknisessä toteutuksessa. Virkamiesten aika menee asioiden selittämiseen vihreille ja ympäristöministeriölle, koska ymmärrystä puuttuu. Tuet on tarkoitettu ruuan hinnan kohtuullisena pitämiseen. Jos tukitoimet suunnataan vain ympäristön suojeluun, ruokahuolto vaarantuu. Edelleen on ratkaisematta kokotilan luomuvaatimus.

Koulutus- ja neuvottelutilaisuudet

Farmarin teematieto –hanke 2021

Farmarin teematieto -hanke alkoi 1.1.2020 ja se toteuttaa Pirkanmaan alueen viljelijäkoulutukset sekä muita info- ja tiedotustilaisuuksia viljelijöille, neuvojilla ja maaseutuyrittäjille. Farmarin teematieto-hanke tiedottaa, kouluttaa ja kannustaa.

Vuoden 2021 aikana hanke toteutti 19 koulutus-, tiedotus-, tai infotilaisuutta. Into ja haave toteuttaa liveinä tilaisuudet kuivuivat kokoon huonona jatkuneen koronatilanteen vuoksi. Kevään tilaisuudet toteutettiin webinaareina tai pidettiin Teams-kokouksina sekä tallennettiin YouTubeen-videoina. Vain 2 pienen joukon Teematietäjä videokurssiosaa voitiin pitää liveinä.

Hankkeen koulutukset ja infotilaisuudet

Verokoulutus-webinaari 2.2. kuvattiin ja lähetettiin liiton toimistolle rakennetussa FTT-studiosta. Kevään 2021 tukikoulutuskiertueen suunnittelu-palaveri pidettiin 21.1. Teamsilla, mukana olivat ELY:n edustajat, YT-alueiden edustajat sekä Ahola ja Fallström FTT-hankkeesta. Todettiin, että perinteistä koulutuskierrosta maakunnassa ei voida pitää. Kevään tukikoulutuksen kuvauspäivä päätettiin pidettäväksi 31.3.2021. Kuvauspaikka oli UKK-instituutti.

Hankkeen yksi tärkeimmistä tavoitteista: ”Hanke pyrkii saamaan aikaan oleellisen toiminnallisen muutoksen etä- ja verkko-osallistumiseen koko kohderyhmälle” oli jo arkipäivää vuonna 2021. Tukikoulutusvideot kuvattiin 31.3. UKK-instituutissa ja ne ladattiin YouTube-kanavalle sekä hankkeen omille nettisivuille. Teamsin välityksellä mukana oli viljelijöitä ja neuvoja ympäri Pirkanmaata. Luennot järjestettiin ostopalveluina sekä ELY:n ja Yt-alueiden asiantuntijoiden voimin. Ulkopuolisia luennoitsijoita olivat Kirsi Ahgren ja ProAgria Etelä-Suomen Sari Hiltunen. Paikalla Teamsin välityksellä oli 146 kuulijaa. Tukikoulutustallenteita katsottiin 734 kertaa

YouTubeesta. Hankkeen toimihenkilöt järjestivät koulutustilaisuudet, sopivat asiantuntija- ja hallinnon puheenvuorot, hallinnoivat hanketta, tiedottivat siitä, juonsivat ja kuvasivat koulutus- ja infotilaisuudet sekä editoivat ja tallensivat videot nettisivuille ja YouTubeen.

Hankkeen työntekijät osallistuivat Teamsilla MTK keskusliiton järjestämään EU-avustajien tukikoulutustilaisuuteen 21.4. Farmarin teematieto-hanke järjesti oman koulutuksen EU-tukiavustajille 28.4., joka kuvattiin ja tallennettiin. Videokuvakseen teematietoryhmä (Kännykkäklipistä kunnan video) kokoontui ensi kerran Teamsilla kesäkuussa, paikalla oli 15 Teematietäjää. Maasto-osio, jossa opeteltiin käytännön kuvaamista, pidettiin Hämeenkyrössä juhannusviikolla. Paikalla 6 osallistujaa.

Editointipäivä päästiin myös pitämään paikan päällä. UKK-instituutilla paikalla oli 5 osallistujaa ja Teamsin välityksellä 6 osallistujaa. Viimeinen 4. video-osio jouduttiin perumaan osallistujien puuttumisen vuoksi.

Joulukuussa pidettiin Aurinkoenergia-infopäivä. Päivän aikana esiteltiin runsaasti asiaa maataloille sopivista aurinkopaneelijärjestelmistä. Energian hinnan nousun myötä monella tilalla pohditaan nyt tilakohtaisia ratkaisuja energiaomavaraisuuden lisäämiseksi. Juuri ennen joulua hankkeen työntekijät, Ahola ja Fallström osallistuivat MTK keskusliiton järjestämään kotieläinpalkkioiden muutuskoulutukseen.

Teematietoryhmien muodostumista ja yleisesti tapahtumiin osallistumista hidasti todennäköisesti ”korona-apatia”.

Kaikki tallenteet ovat nähtävissä hankkeen nettisivuilla: <https://www.farmarinteematieto.fi/> sekä MTK-Pirkanmaan YouTube-kanavalla.

Farmarin teematieto-hankkeen koulutukset ja tapahtumat 2021

Päivämäärä				
Tallennus	Tilaisuudet	paikalla/etänä	Katselut	yhteistyössä
21.1.	Tukikoulutuskierroksen suunnittelu	8		ELY
2.2.	Maatilan verokoulutus, veropolitiikka	119	88	Timo Sipilä, MTK
2.2.	Maatilan verokoulutus	78	42	VC oy
2.2.	Verotärpät		50	VC Oy
10.2.	Ruokaviraston tukihakukoulutus			
31.3.	Tukikoulutus	146	734	Kaikk luennot 31.3.
31.3.	Tukikoulutus		27	Kirsi Ahlgren
31.3.	Valvonnan vuosikierto		11	Juha Levomäki
31.3.	Kuntaviranomaisen katsaus		5	Matti Hokkanen
31.3.	Luomutuet ja sitoumukset		10	Marika Arrajoki-Alanen
31.3.	Neuvo 2020		14	Sari Hiltunen
31.3.	Kotieläintuet		13	Seppo Itävaara
28.4.	EU-tukiaavustajakoulutus	32	45	Lappalainen, Levomäki
4.6.	Kännykkäklippistä kunnan videoksi osa 1	15	52	Mediafarmi, Niklas Maisi
21.6.	Kännykkäklippistä kunnan videoksi osa 2, maastopy	6	22	Mediafarmi, Niklas Maisi
9.10.	Kännykkäklippistä kunnan videoksi osa 3, editointi	11	20	Mediafarmi, Niklas Maisi
24.11.	Tilinpäätös - ja verosuunnittelu	84	26	VC Oy, MTK Timo Sipilä
10.12.	Maatilojen aurinkoenergia info	39	23	Leppäkoski, Playgreen, Esko Yli-Pärri
17.12.	Kotieläinpalkkioiden muutoskuluutus	2		
		413	1182	Yhteensä 1595

Tuottajayhdistysten koulutuspäivät puheenjohtajille ja sihtereille pidettiin Ikaalisten kylpylässä 25.-26.10.

Pj.-sihteeripäivät pidettiin "omalla porukalla" Ikaalisissa. Koronatilanne oli hetkellisesti niin hyvä, että kokoontuminen turvajärjestelyin oli mahdollista. Kokoukseen paikalle saapui 35 osallistujaa. Aiheina olivat uusi jäsenportaali Oivan käyttö ja toiminta, yhdistyksille tarjottava Evli-sijoitusmahdollisuus sekä maatalouspolitiikka, maatalouspolitiikan katsauksen piti etänä Johan Åberg, MTK. Oivakatsauksen ja käyttäjäkoulutuksen piti Sirpa Lintunen MTK-Pohjois-Savosta.

Kuukausittainen toiminta

Tammikuu

7. Valiokuntien ja verkostojen sihteeripalaveri
8. Ellivuoren laskettelutapahtuman suunnittelu
11. Kuntavaalipaneelisuunnittelu
12. Oma Oiva-koulutuspäivä
12. Etelä-Suomen kotieläintukiinfo
13. MTK-Viialan kokous
14. Video Live Stream -koulutus, MTK
15. Tj-kokous, LT-palaveri
15. Liiton oman Oivakoulutuksen-palaveri
18. Ellivuori-palaveri, PirSatVar
18. Metsävaliokunta

19. MTK:n toimihenkilöpäivä Teams
21. Tukikoulutuspalaveri, Ftt, Maankäyttövaliokunta
22. Liiton johtokunta 1/2021 kokous
25. Asiantuntijoiden virtuaalikahtvit
26. VatSatPir liitot pj-tj-palis
27. MTK-Pirkanmaan Oivallinen kahvihetki
27. Yrityskylävierailu
27. VF-parisuhdewebinaari
28. Tj-teams
28. MTK-Nokian kokous
29. Tstopalaveri

Helmikuu

1. Oiva-palaveri
2. Ftt veropäivä
3. Oivallinen kahvihetki, liitto, työvaliokunta
5. Messukylä johtokunta
8. Oiva tukihetki, liittojen pj-kokous
8. Sasi-Mahnala, kaavateams
8. Maaseutunuorten vastaavien palaveri
9. Pirkanmaan biokaasuverkosto
9. MTK-Lempäälän johtokunnan kokous
10. Ruokaviraston tukikoulutus
10. Puheenvuoro luomukurssilaisille
10. Oivallinen kahvihetki, liitto
11. Mty Eräjärvi johtokunnan kokous, tj-teams
15. Oiva-apuhetki, MTK maankäyttöVK
15. Niskaote kuntapolitiikasta -webinaari
17. Pj.-sihteeripalaveri, Satotason nosto-hankep.

- 17. Maaseutunuorten valiokunnan kokous
- 18. Alkutuotantopooli tilannekuva ja koulutus
- 19. Liiton johtokunnan kokous
- 22. Oiva-tukihetki
- 23. Oiva laskutus koulutus
- 25. Pirkanmaan biodiversiteettiohjelma
- 26. Kuntavaalipaneelipalis

Maaliskuu

- 1. Oiva-tukihetki
- 2. Tstpalaveri
- 3. Oiva-uutiskirjekoulutus, VHP-työryhmä
- 4. MTK-Luomu kokous
- 5. Oiva-tukihetki
- 8. Oiva-tukihetki
- 8. Puheenvuoro SUVI-vesiensuojeluhankkeen kokouksessa
- 9. MTK IT-ohjausryhmä
- 10. Oiva-tukihetki, ARN-sidosryhmätilaisuus
- 11. Tj-teams
- 17. Biotalousstrategiaa PirLii
- 17. Varautumiskirjeen suunnittelua, VAR-SAT-PIR
- 15. MTK asiantuntijat virtuaalikahtvit
- 19. Liiton johtokunnan kokous

- 19. Oiva-tukihetki
- 22. Procounor käyttöönottokoulutus
- 23. Manu-vastaavien kokous
- 24. Oiva-tukihetki,
- 24. Pirkanmaan suunta strategiawebinaari
- 25. Tj-teams
- 25. Vesienhuoltostrategiatilaisuus
- 25. Maaseutunuorten valiokunnan kokous
- 26. Pirkanmaan ilmastotiekartta ohry
- 26. Urakalla Eteenpäin- hankkeen ohjausryhmä
- 30. Rhy-tampere hallitus
- 31. Ftt Pirkanmaan viljelijätukikoulutus 2021

Huhtikuu

- 1. Parasta Pirkanmaalta- kehittämisryhmä
- 1. Maidon Tulevaisuus- webinaari
- 6. Tilintarkastus
- 7. Eteläiset liitot – vltkta valmisteleva kokous
- 8. Eteläisten liittojen maitovaliokunta
- 8. Eteläisten liittojen lihavaliokunta
- 12. Satotason nostohankkeen ohry
- 13. Liiton toiminnantarkastus
- 12. Pirkanmaan suunta työpaja, PirLii
- 15. Elvar-työtapaaja (elintarvike/varautuminen)
- 15. Maanmittaustoimitusinfo
- 16. Liiton kevätkokous
- 20. LSSAVI valvonta- ja lupafoorumi
- 21. Voimaa Farmarille Ohry
- 21. Avustajakoukutus MTK
- 22. Tj-teams, KOY R-S hallitus
- 27. MTK Luomun kokous
- 28. Ftt Koulutus EU-tukiavustajille, viranomaisille ja neuvojille
- 29. toimistopalaveri

Toukokuu

- 4. Oivatilaisuus Hkyrö
- 5. Ruovesi vaalipaneelipalis
- 6. Ftt Videokoulutuspalaveri
- 7. Liittokokousasiakirjavalmistelu
- 12. Ftt Videokoulutuspalaveri
- 12. Oiva-tukihetki
- 17. MYR
- 19. Oiva-tukihetki
- 20. Liittokokousasiakirjapalis
- 21. Messukylä johtis
- 24. Liittojen pj-kokous
- 25. VAP-koulutukset syksyllä 2021
- 25. Vaalipaneeli, Ruovesi
- 28. MTK-Virrat, koululaisvierailu

31. Peltokasvivaliokunta

Kesäkuu

1. CAP keskustelu VarSatPir+Häme
3. Agroeko ohry
4. Ftt videokoulutus
7. Ilmastotiekartta ohry
8. Pj-siht-teams
9. Tj-kokous
9. Oivatukihetki
14. MTK IT-ohry
16. MTK CAP27 webinaari
21. Ftt Videokurssi, maastopäivä
22. Liiton johtokunnan kokous
28. MTK-Lempäälä, kevätkokous
29. Oriveden seudun eläinlääkärtilanne-palaveri
29. MTK-Säätiön hallintoneuvosto
30. Viljan vientihankepalaveri

Heinäkuu

29. Pyynikin kesäteatteri

Elokuu

- 2.-3. MTK:n johtokunta Pirkanmaalla
4. Yle Tampere taustainfopalis
- 5-6. Tj-kesäkokous
16. Maankäyttötiimi
24. KoneAgria-palaveri
25. Oiva-tukikanava
25. Yle Tre taustainfo
26. Tj-teams
26. Urakalla eteenpäin-hankepalis
26. Ftt videoeditointipäivän palaveri
27. Johtokunta-teams
31. Peltokasvivaliokunta

Syyskuu

1. Pirkanpäivän vastaanotto
1. Oiva-tukikanava
3. Toimihenkilöiden Teams-koulutus
7. Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kokous
8. Salorinteen säätiön stipendien jako
9. Tj-teams, työvaliokunta
10. Ftt videoeditointikoulutus
21. Palaveri Oriveden seudun eläinlääkäripalveluista
21. Pirkanmaan maakuntaohjelma
22. Liiton johtokunta
23. Tj-teams

23. Ikaalisten vesienhoidon neuvottelukunta

24. Liittokokousvalmistelu

27. Pirkanmaan ilmastotiekartta ohry

28. Tampereen alueneuvottelukunnan kokous

28. Toimihenkilöpäivä

30. UE-hankkeen kuukausi-info, MTK IT ohry

Lokakuu

1. Viljan vientihankevalmistelu

5. Urakalla eteenpäin ohry

5. Jäsenpalvelut, tstopalis

7. Tj-teams, KOY R-S hallitus

11. Oiva-sähköpostikoulutus

11. Yrityskylävierailu

12. Alueellinen luomuvaiokunta Pir-Sat-Var

12. Liittokokousvalmistelu, Jalostuksen kehittäminen hankematka Viro

14.-16. KoneAgria Tampere

15. LSSAVI valvonta ja lupafoorumi

18. MTK maankäyttövk

18. Manuvastaavien kokoontuminen

19. Tstopalaveri

20. Liiton johtokunnan kokous

21. Liittokokousvalmistelu, tj-kokous

21. Nuorten valiokunnan kokous

25. Peltokasvivaliokunta

25.-26. Pj-sihteeripäivät Ikaalinen

27. Oiva-tukihetki

27. Tstopalaveri

28. Agroeko ohry

29. MRL Info

29.-31. Maaseutunuorten syysparlamentti, Helsinki

Marraskuu

1. MTK-Säätiö Hallintoneuvosto, liittojen pj/tj-kokous
2. Tstopalaveri
3. Vf loppuseminaari/hyvivointipäivä
3. MRL Info
4. Tre yhteistoimistopalaveri, MTK-Hämeenkyrö
5. Kolmen liiton nuorten palaveri
8. Oiva-ohjausryhmä
9. OivaElojuhlapalaveri
10. Oiva-tukihetki
10. UE-hankkeen talouswebinaari
11. MTK-Kangasala, syyskokous
11. Lumo työpaja
12. Kampanjaviestintäpalaveri
15. Satotasohanke ohry
16. Pirkanmaan Ruokafoorumi, Ahlman
16. OivaElojuhla
17. Toritapahtuma kuluttajille
18. Tj-teams, eteläiset liitot
18. MTK-Teisko
18. MTK-Pohjaslahti
19. Liiton johtokunnan kokous
19. Eteläisten liittojen maitovaliokunnan kokous
22. Urakkahanke kk-palis
23. Pirkanmaan energiawebinaari
23. Ftt Tilinpäätös- ja verosuunnittelupäivä
- 24-25. MTK:n valtuuskunta
25. Messukylä johtis
29. MTK-Ikaalinen
29. MTK-Pirkkala
30. Maaseutuajaoston kokous

Joulukuu

1. TTL Tampereen alueneuvottelukunnan kokous
1. MTK-Tottijärvi kokous

1. Pirkanmaan ilmastofoorumi, viljahanke
1. MTK-Orivesi
2. Tj-teams, MTK-Mouhijärvi-Suodenn.
2. MTK-Ruovesi, -Juupajoki
3. Liittokokousvalmistelu, MTK-Längelmäki
7. Maankäyttö vk, Metsävaliokunta,
7. MTK-Vesilahti
7. MTK-Ylöjärvi
8. Oiva-tukihetki, MTK-Viljakkala
8. Parasta Pirkanmaalta- ohry
8. MTK-Luopioinen
9. MTK-Nokia
9. MTK-Vilppula
10. Ilmastotiekartta ohry
11. Messukylä syyskokous
10. Ftt Maatilojen aurinkopaneeli-info
13. MTK-Virrat
13. Maankäyttövaikuttajaverkosto
13. Biohiili vesiensuojelussa, MTK-Pälkäne
14. Voimaa Farmarille ohry
14. Tstopalaveri, MTK-Aitolahti
14. MTK-Kuru
15. Liiton syyskokous
16. Oiva-ohry, Urakkahanke kk-palis
17. EU:n eläinpalkkiojärjestelmän uudistuksen esittely, MTK
17. MTK IT-ohry
17. Pikkujoulu toimihenkilöt
27. Eläinpalkkiopalaveri Elyn kanssa.

Muu toiminta

Laske ystäväsi -ulkoilutapahtuma Ellivuoressa
jouduttiin perumaan koronan vuoksi.

Valmistaudumme uuteen ohjelmakauteen ja viimeistelemme järjestöuudistuksen

MTK:n jäsenten elinkeinoihin vaikuttavat tutut muutostrendit jatkuvat ennallaan. Viljelijöiden lukumäärä laskee tasaisesti ja tuotannon kannattavuusongelmat jatkuvat. Viljelijöitä syyllistävä ilmastokeskustelu ei ole päättynyt, mutta maa- ja metsätalouden kykyä sitoa hiiltä on onneksi huomattu yhä laajemmin.

MTK-Pirkanmaan toiminnassa on keskeisintä jäsenten edunvalvonta ja järjestötyö. Edunvalvontaan kuuluu niin yksittäisen jäsenen auttaminen ja hänen edunvalvontakysymyksensä, paikallisten ja alueellisten elinkeinoedellytyksien parantamiseen kuin vaikuttaminen valtakunnallisiin linjauksiin. Järjestötyössä tuemme ja kannustamme MTK-yhdistyksissä toimivia henkilöitä aktiiviseen yhdistystoimintaan sekä huolehdimme järjestöhengen ylläpidosta.

Koko MTK-järjestön yhteisenä tavoitteena on luoda mahdollisuuksia hyödyntää kannattavasti vihreää kasvua, kohentaa jäsenten markkina-asemaa ja rakentaa yhteistä järjestön tulevaisuutta jäsenten parhaaksi. MTK-Pirkanmaa ja sen yhdistyskenttä toteuttaa yhteisesti sovittuja toimenpiteitä.

Maatalouden kannattavuuskriisi on laajasti tiedossa. Toimivaa ratkaisua kannattavuuskäännökseen ei ole kuitenkaan löytynyt. Maatilojen talous kriisiytyy. Tulevan toimintavuoden aikana saataneen EU:n maatalouspolitiikan keskeisimmät linjaukset, mutta on vaikea uskoa niistä saatavan apua kannattavuuteen – ratkaisua pitää hakea markkinavaikuttamisesta ja viljelijäyhteistyöstä.

Yhteiskunnallisen ilmapiirin ja heikon kannattavuuden johdosta on viljelijöiden työhyvinvointi romahtanut. Liitto tukee vahvasti Välitä Viljelijäverkoston toimintaa, joka jatkaa Voimaa Farmarille-hankeen työtä.

MTK:n järjestörakenne ja sen tavat toimia ovat olleet koko historiamme samanlaiset. Tulevana toimintavuotena olemme toista kertaa uudessa jäsenmaksurakenteessa. Oivan käyttöönotto ja käyttö oli hyvin ongelmallista ja se vaatii vielä paljon resursseja ollakseen toimiva työkalu järjestötoiminnan tueksi. Tilanne edellyttää kaikilta järjestöportailta ja -toimijoilta uutta toiminnallista ajattelua ja toimintaa. Vuonna 2022 käynnistetään liiton ja yhdistyksien strategiatyö.

Kehitämme järjestöviestintäämme ja pyrimme tavoittamaan jokaisen jäsenemme. Käytännön työvälineitä tässä ovat mtk.fi-palvelu sekä muut digitaaliset palvelut ennen kaikkea uusi jäsenpalvelurekisterimme Oiva. Jatkamme myös liiton toiminnan onnistumisen säännöllisen mittaamisen kysyen sitä säännöllisesti avaintoimijoilta.

Yhteisiä avaintavoitteita tavoitellen, oman maakunnan erityispiirteet huomioiden MTK-Pirkanmaa maakunnallisena etujärjestönä pyrkii turvaamaan jäsenistönsä kannattavan yritystoiminnan edellytykset ja vireän yhdistystoiminnan.

Seuraavassa on koottu keskeisempiä vaikuttamis- ja edunvalvonta-asioita.

Maakunnallisesti tärkeät asiat

Toimiva lomitus, oikeudenmukainen ja jäsenten liiketoimintamahdollisuuksia edistävä Pirkanmaan ilmastotiekartta. Hirvieläinkannat. Eläinlääkäritoiminnan keskittämiskeskusteluihin varaudutaan.

Maatalouspolitiikka

Maatalouspolitiikan rahoituskehys ja maatalouden tuet sekä maaseudun kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet seuraavalle ohjelmakaudelle päätetään lopullisesti ensi vuoden aikana. Ympäristökorvauksen sisältövaatimukset pitää olla mielekkäässä suhteessa rahoitukseen. Liitto varautuu kouluttamaan jäsenkuntaansa uuden ohjelmakauden asioista heti kun asioista on riittävä varmuus.

Järjestöuudistus, toiminta, viestintä, nuoret

Järjestöuudistus siirtynyt toimeenpanovaiheeseen toiseen vuoteen. Liitto panostaa jäsenpalveluohjelmaa Oivan käyttöön siten, että se on aktiivisesti käytössä myös yhdistyksissä.

Jatketaan yhteishengen nostattamista ja tarjotaan mm. perinteistä kesäteatteria, mikäli koronatilanne sen sallii.

Jatketaan ja tehostetaan liiton kotisivujen käyttämistä viestinnällisenä ”kotina”, josta jaetaan kaikki julkaisut liiton omiin somekanaviin. Kannustetaan yhdistyksiä ja jäseniä osallistumaan somekeskusteluihin. Pyritään säännölliseen jäsen- ja avainluottamushenkilöviestintään mm. raportoidaan lyhyesti johtokunnan kokouksissa esillä olleet tärkeimmät asiat.

Yhdistysten käyttöön on saatu kuomullinen peräkärri, joka sisältää tapahtumakäyttöön soveltuvaa materiaalia mm. MTK-logolla varustettu telta, messupöytä jne. Yhdistyksiä kannustetaan järjestökärryn ahkeraan käyttöön.

Maaseutunuorten valiokunta ohjaa liiton alueella tapahtuvaa nuorten toimintaa

Maankäyttö, ympäristö ja luonnonvarat

Maakäyttöön liittyvästä lainsäädännöstä kuin yksittäisistä kaavoista on tullut yhä tärkeämpi edunvalvonnan kohde. Liiton alueelle perustetaan maakuntavaikuttajien verkosto. sekä lunastuslain osittaisuudistus.

MTK-Pirkanmaa vaikuttaa normaaliin tapaan muihin maankäyttöön ja ympäristönsuojeluun liittyviin toimiin kuten kaavoitukseen, sähkölinja- ja kaapelointihankkeisiin, maatalouden vesien suojeleluun ja teiden korjausvelan hoitoon. Bio- ja kiertotalouden edistäminen sisältyy oleellisena osana liiton toimintaan. Yhteistyötä metsänhoitoyhdistysten kanssa toteutetaan alueellisen metsävaliokunnan kautta.

Kannustetaan yhdistyksiä vuoropuheluun kuntien kanssa maankäyttöasioissa.

Hyvinvointi ja sosiaaliturva

Voimaa Farmarille hankkeen päättyessä liitto antaa täyden tukensa Melan Välitä Viljelijästä

Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee omissa tiloissa Tampereella Pirkanmaan Maa- ja Metsätalossa, Näsilinnankatu 48 E. Toimihenkilöt paikalla sopimuksen mukaan.

MELA-asiamies ottaa vastaan ajanvarauksella MTK-Pirkanmaan toimitiloissa.

Toimitilahuoneiston kaksi huonetta oli kertomusvuoden Voimaa Farमारille -hankkeen käytössä ja yksi huone on jo useita vuosia ollut vuokrattuna Teiskon 4H-yhdistykselle.

Toimistoon on tilattu maatalousalan ammattilehdet: Käytännön Maamies, Kylvösiemen. Ilmaiskappaleina on saatu Maaseudun Tulevaisuus ja Landsbygdens Folk sekä eri yhteisöjen julkaisuja. Ilmaisnumeron lähettäneille lehdille ja yhteisöille esitämmme tässä yhteydessä parhaimmat kiitokset.

Uutisoiva-lehti tulee MTK-Ikaalisten tilaamana. Lämpimät kiitokset Ikaalisten yhdistykselle.

Toimistosta on liiton työn ohella postitettu myös maataloustuottajayhdistysten jäsenkirjeitä sekä erilaisia juhla- sekä retkikutsuja. Suositettu tekstiviestipalvelu on ollut ahkerassa käytössä yhdistysten nopeaan tiedottamiseen ja muistutusviestien lähettämisessä.

Liiton jäsenet

Yhteisöjäsenet

26 maataloustuottajain yhdistystä, katso. etusivun kartta.

Alueen manttaalikunnat ja -säätiöt (22)

Meijerit, teurastamot ja muut

Osuuskunta Länsi-Maito Tampere
Osuuskunta Maitosuomi Seinäjoki
Osuuskunta Tuottajain Maito Riihimäki
LSO-Osuuskunta Turku
Itikka Osuuskunta Seinäjoki
LähiTapiola
Pirkka-Hämeen Mehiläishoitajat ry

Yhdistysten toiminta

Yhdistykset ovat huomioineet sukupolvenvaihdostiloja lahjalla. Yhdistykset huomioivat yleisesti myös luottamustehtävästä poisjääviä henkilöitä. Liiton alue on jaettu valinta-alueisiin ja monet yhdistykset pitävät ns. aluekokouksen ennen liiton syyskokousta. Yhdistykset hoitavat myös omalta osaltaan Oiva-jäsenrekisteriä

Liiton ainoa emäntäkerho toimii Ikaalisissa.

Liiton talous 2021

Liiton toiminnan talous on ollut varsin vakaalla uralla, mutta samalla kun järjestöuudistus vakautti yhdistyksien taloudellista asemaa ja niin liiton talouden osalta epävarmuus kasvaa. Jatkossa vastuu ”saamatta jääneestä jäsenmaksueurosta” jakaantuu kaikille organisaatioitasoille. MTK-Keskusliitto on varmistanut ns. perälautamallilla liittojen rahoituksen. Perälauta tarkoitti sitä, että liitoille taattiin sama jäsenmaksusaanto kuin vuonna 2020.

Liiton taloudelliseen tulokseen vaikutti kolme keskeistä asiaa – korona säästi toimintamenoja, hanketoiminnan osalta saimme niiden aiheuttamia yleiskuluja katettua kuten aikaisempinakin vuosina. Henkilöstökulut nousivat jonkin verran.

Liiton tilinpäätöksessä ovat mukana sekä hankkeiden toiminta, että liiton toiminta. Kirjanpidollisesti ne pystytään eriyttämään helposti, sillä kaikilla on käytössään oma kustannuspaikkansa. Hanketoimintaan sisältyy aina sellainen riski, ettei hankkeen rahoittaja maksakaan jotain yksittäistä kustannuserää. Tällöin asia jää liiton maksettavaksi. Näin ei ole kuitenkaan käytännössä tapahtunut, vaan maksatukset ovat tulleet lähes sentilleen haettuina.

Liiton toiminta oli tukirahastopurusta johtuen hieman ylijäämäinen. Farmarin Teematietohankeen kulut saataneen 100% hankemaksatuksesta ja Voimaa Farmarille – hankeesta jäi ns. flat rate-kulua jonkin verran käyttämättä ja hanke lisäsi liiton ylijäämää. Toiminnan taloudellinen tulos oli kokonaisuudessaan ylijäämäinen 15.918,94€

Liitto sijoitti puukauppatulot, osan tukirahastosta sekä Hakamäkirahaston varat Evli-pankin varainhoitotuotteeseen. Yhteensä sijoitettu summa on 200.000€. Evli-tuottoja ei tuloutettu tuloslaskelmaan.

Liiton toiminnan ohjenuora on ollut toteuttaa niitä toimia mitä kulloinkin tarvitaan ja mitä katsotaan tarpeelliseksi. Jos toiminta muodostuu jatkuvasti huomattavan alijäämäiseksi, tarkentaa johtokunta taloudellista ohjaamistaan.

Liitto omistaa 36 hehtaarin metsätilan Pälkäneen Luopioisten Kyynärössä. Tukimetsän metsätaloussuunnitelma päivitettiin vuonna 2012. Suunnitelmaa pyritään noudattamaan suhdanteet huomioon ottaen. Suunnitelma on tarpeen myös päivittää.

Muuta merkittävää omaisuutta liitolla on vuonna 2009 pintaremontoitu Hämeenkatu 5:ssä oleva 90 m² toimistohuoneisto sekä huoneistoon kuuluvan autopaikka. Toimistohuoneisto on vuokralla ja vuokralainen vaihtui huhti-toukokuun vaihteessa. Uusi vuokralainen on asianajotoimisto Luoti. Kyseinen taloyhtiö on remontoanut viime vuosina jatkuvasti. Nyt ovat suurimmat remontit tehtynä.

Samassa yhteydessä uusittiin liiton kustannuksella wc-tilojen kaakelointi ja kalusteet. Liitto omistaa itse 159 m² toimitilansa Maa- ja Metsätalosta. Näsilinnankadun toimistosta on osa vuokrattu Hämeen 4H-piirille.

Liiton kirjanpidon ja muun taloushallinnon on hoitanut ProTalous Etelä-Karjala Oy. Liiton talous ja kirjanpito kilpailutettiin syksyllä 2015 ja ProTalous E-K jatkaa yhteiskumppaninamme.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
TUOTOT		
Koulutus- ja kurssitoiminta	19 928,25	3 086,26
Tukihenkilötoiminta	427,02	848,22
Saadut korvaukset	130 553,03	155 113,19
Muut yleistuotot	0,00	35 139,05
TUOTOT YHTEENSÄ	150 908,30	194 186,72
KULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	210 891,98	226 421,87
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	35 662,41	35 710,49
Muut henkilösivukulut	11 982,50	14 420,76
Poistot ja arvonalentumiset		568,84
Muut kulut	116 595,50	238 566,12
KULUT YHTEENSÄ	375 701,23	515 847,19
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-224 792,93	-321 660,47
VARAINHANKINTA		
Tuotot	232 779,07	360 165,46
Tuotto-/Kulujaämä	232 779,07	360 165,46
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot	24 201,15	131 304,80
Kulut	-23 225,97	-14 028,49
Tuotto-/kulujaämä	975,18	117 276,31
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	8 961,32	155 781,30
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	8 961,32	155 781,30
TILINPÄÄTÖSSIIRROT		
Rahastojen lisäys(-) ja vähennys (+)	6 762,75	-2 411,14
MUUT VÄLITTÖMÄT VEROT		
Tilikauden verot	194,87	-8 971,11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	15 918,94	144 399,05

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 771,93	3 771,93
Osakehuoneistot	232 657,67	229 592,34
Koneet ja kalusto	1 123,05	1 497,40
Muut aineelliset hyödykkeet	1 102,11	1 296,60
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	238 654,76	236 158,27
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	209 008,47	82 682,84
Muut saamiset	149 365,55	74 861,50
Sijoitukset yhteensä	358 374,02	157 544,34
Omakatteisten rahastojen varat		
Pankkisaamiset	723,13	74 160,25
Muut varat	73 674,37	0,00
Omakatteisten rahastojen varat yhteensä	74 397,50	74 160,25
Pysyvät vastaavat yhteensä	671 426,28	467 862,86
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	1 039,50	35 063,54
Myyntisaamiset	1 039,50	35 063,54
Siirtosaamiset, lyhytaikaiset	52 865,04	86 813,29
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	53 904,54	121 876,83
Saamiset yhteensä	53 904,54	121 876,83
Rahat ja pankkisaamiset	143 611,40	303 304,34
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	197 515,94	425 181,17
VASTAAVAA YHTEENSÄ	868 942,22	893 044,03

	31.12.2021	31.12.2020
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Sidotut rahastot	289 481,12	296 243,87
Omakatteinen rahasto	74 397,50	74 160,25
Muut sidotut rahastot	215 083,62	222 083,62
Muut rahastot	229 078,44	229 078,44
Muut rahastot	229 078,44	229 078,44
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	288 004,39	143 605,34
Tilikauden yli-/alijäämä	15 918,94	144 399,05
Oma pääoma yhteensä	822 482,89	813 326,70
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0,00	500,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	18 597,07	17 001,38
Muut velat	5 977,70	32 027,24
Siirtovelat	21 884,56	30 188,71
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	46 459,33	79 217,33
Vieras pääoma yhteensä	46 459,33	79 717,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	868 942,22	893 044,03

Johtokunta, työryhmät, valiokunnat, edustajat ja toimihenkilöt

Johtokunta 2021

Puheenjohtaja (2016)

Maaseutuyrittäjä Jukka Niittyoja, Ylöjärvi
(Viljakkala) johtokunnan jäsen vuodesta 2009

Varapuheenjohtaja (2021)

Maanviljelijä Esko Yli-Pärri, Tampere (Teisko) johtokunnan jäsen vuodesta 2016

Muut jäsenet

Mv. Mika Nieminen, Ylöjärvi (Kuru), johtokunnan jäsen vuodesta 1998, varapuheenjohtaja 2004 - 2011

Maaseutuyrittäjä Sirkku Mäkelä, Ruovesi 2006, varapuheenjohtaja 2016 - 2019

Mv. Hannu Karppila, Kangasala 2007

Yritysneuvoja, maanviljelijä Mika Hirvijoki, Ikaalinen 2011

Mv. Sami Joutsela, Längelmäki 2014

Mv. Jussi Vilo, Vesilahti 2014

Mv. Heikki Salomaa, Orivesi (Eräjärvi) 2015

Mv Anu-Maarit Välikoski, Mänttä-Vilppula (Vilppula) 2016

Mv Tuomas Potila, Hämeenkyrö 2018

Mv Ilkka Simola, Pälkäne 2020

Työvaliokunta

Jukka Niittyoja, Sirkku Mäkelä, Esko Yli-Pärri, Anu-Maarit Välikoski ja Hannu Karppila

Maaseutunuorten valiokunta

Pj. Jaakko Ojanen vpj. Lasse Anttila, Panu Höyssä, Ville Koivuniemi (Pirkanmaan edustaja MTK:n maaseutunuorten valiokunnassa), Eeva Linnainmaa, Eeva Heikkilä, sihteeri Jaakko Ahola.

Liiton johtokuntaa edustaa Tuomas Potila

Edustajat MTK:ssa

Valtuuskunta

Jani Hevonoja Akaa, Anu-Maarit Välikoski Vilppula ja liiton puheenjohtaja Jukka Niittyoja Viljakkala

Edustajat MTK:n valiokunnissa ja verkostoissa 2021

Maitovaliokunta

Tiina Linnainmaa, Hämeenkyrö

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta, varajäsen

Sirkku Mäkelä, Ruovesi

Osaaminen- ja hyvinvointivaliokunta

Mika Nieminen, Ylöjärvi

Ympäristö- ja maankäyttövaliokunta

Hannu Karppila, Kangasala

Yhteisvaliokuntien jäsenet 2021

Alueellinen Maankäyttöverkosto

Jani Hevonoja ja Hannu Karppila

Alueellinen Jäsenpalveluverkosto

Anu-Maarit Välikoski ja Sirkku Mäkelä

Eteläisten liittojen maitovaliokunta

Heikki Salomaa, Esko Yli-Pärri

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta

Sirkku Mäkelä, Anu-Maarit Välikoski ja Mika Nieminen MTK:n valiokunnan jäsen

Maankäyttö- ja ympäristövaliokunta

Jani Hevonoja, Hannu Karppila

Jäsenpalveluvaliokunta

Anu-Maarit Välikoski, Esko Yli-Pärri ja varalla Heikki Salomaa

Elinkeino-, politiikka- ja yrittäjäyys

Sirkku Mäkelä, Ilkka Simola

Tuotanto- ja muut valiokunnat, jaostot

Peltokasvijaosto

Sami Joutsela, Jussi Vilo

Maito

Esko Yli-Pärri, Heikki Salomaa ja Tiina Linnainmaa MTK:n maitovaliokunnan jäsen

Liha

Hannu Karppila, Anu Välikoski

Luomu

Mika Hirvijoki, Juha Salin, varalla Sakari Norokorpi

Edustajat muissa yhteisöissä

HKScan Oyj yhtiökokous

Hannu Karppila varalla Heikki Salomaa

Kiinteistö Oy Kauppa Tammer yhtiökokous

Visa Merikoski,
varalla Jukka Niittyoja

Kiinteistö Oy Ratinansuvanto

yhtiökokous

Visa Merikoski, varalla Mika Nieminen

***Maanomistajien Arviointikeskus Oy
yhtiökokous***

Visa Merikoski, varalla Jani Hevonoja

Pirkanmaan maakunnan yhteistyöryhmä MYR

Visa Merikoski, varalla Jukka Niittyöja

MYR:n tai ELYn maaseutujaosto

Päivi Fallström, varalla Visa Merikoski

Pirkanmaan ELY-keskuksen neuvottelukunta

Visa Merikoski ja Jukka Niittyöja

Pohjois-Hämeen alueellinen riistaneuvosto

Esko Yli-Pärri

Raisio Oyj:n yhtiökokous

MTK-Pirkanmaan alueen osakkailta keräämien valtakirjojen ja liiton vaihto-osakkeiden edustaja
Jukka Niittyöja, varalla MTK-Varsinais-Suomen nimeämä edustaja

Viljaosuuskunta Tavastian yleinen kokous

Jani Hevonoja varalla Jussi Vilo

MTK Verkostot

Luomuverkosto

Mika Hirvijoki

Nautaverkosto

Tuomas Potila, Hannu Karppila

Siipikarjaverkosto

Anu-Maarit Välikoski

Kylvösiemenverkosto

Sami Joutsela

Öljy- ja valkuaiskasviverkosto

Jussi Vilo

Puutarhaverkosto

Ilkka Simola

Sikaverkosto

Jere Ojanen

Mallas

Heikki Salomaa

Kuluttajatyö ja menekinedistäminen

Esko Yli-Pärri, Anu-Maarit Välikoski, Tuomas Potila, Mika Nieminen, Hannu Karppila

Koululaistyö

Sirkku Mäkelä

Riista

Esko Yli-Pärri,

Jukka Niittyöja, Mika Nieminen

Urakointi

Jani Hevonoja

Perunaverkosto

Ilkka Simola

Toimihenkilöt:

toiminnanjohtaja

Visa Merikoski

järjestöagrologi

Jaakko Ahola

kenttäpäällikkö

Päivi Fallström

hankepäällikkö

Maija Pispä

hankeasiantuntija

Maria Savolainen

Voimaa farmarille -hanke

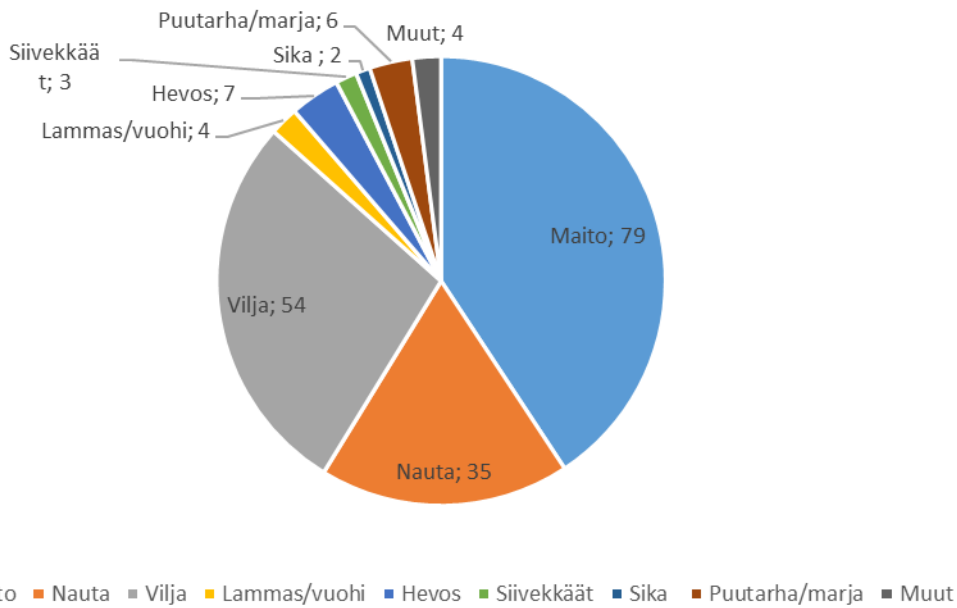
Vuoden 2020 aikana alkanut maailmanlaajuinen koronapandemia vaikutti myös alkuvuoden 2021 aikana hankkeen asiakastyöhön erilaisten liikkumis- ja kokoontumisrajoitusten vuoksi, mutta myös lisääntyneen varovaisuuden vuoksi. Syksyllä 2021 asiakastyössä alkoi näkyä maatalouden kustannuskriisi ja asiakasmäärät alkoivat palautua tasolle ennen koronapandemiaa. Yhteensä koko hankkeen toiminta-aikana hankkeelle tuli 194 asiakastilaa ja niillä 360 asiakasta. Yhteydenottojen syitä ovat olleet esimerkiksi: mielenterveyden ongelmat, haasteet ihmissuhteissa, sairastumiset, työttömyys, sekä erilaiset muutokset kuten sukupolvenvaihdos tai tilan alasajo. Lähes kaikissa tapauksissa maatalouden kannattavuuden ongelmat olivat yhtenä suurena syynä muiden ongelmien korostumiseen. Myös joitain yrittäjän kuolemantapauksia tai äkillisiä työkyvyn menetykseen johtaneita sairastumisia oli yhteydenoton syynä. Nämä tilat poikkesivat usein muista asiakastiloista siinä, että taustalla ei välttämättä ollut aiempia muita ongelmia.

Yhteydenottoja on tullut kaikista tuotantosuunnista, huomattava enemmistö kuitenkin maitotiloilta. Hankkeen aikana maatalouden kannattavuuskriisi on syventynyt, mikä on näkynyt monen asiakastilan tilanteessa. Hanketyöntekijän aikaa kului eniten nimenomaan kannattavuuskriisissä olevien tilojen kanssa. Kun alussa maitotilojen suuri osuus oli leimallinen, on hankkeen edetessä viljatilojen osuus asiakastiloista kasvanut selvästi.

Keväällä toteutettiin kaksi you tube -livelähetystä parisuhdeteemoista. Puhujat näissä tilaisuuksissa olivat MLL:n eropalveluista sekä Settlementti Tampereen Perheväkivaltayksiköstä. Tilaisuus järjestettiin YouTube -alustalla, jotta siinä saatiin järjestettyä osallistujille mahdollisuus kysyä anonyymisti myös vaikeista teemoista. Yhteensä näillä kahdella tallenteella oli hankkeen loppuraportin kirjoittamishetkellä 293 katselukertaa.

Hankeasiantuntijan työsuhde päättyi kesäkuun lopussa ja hankepäällikön marraskuun alkupuoliskolla. Asiakastyötä jatkettiin hankkeessa loppuun asti. Keskenäisiltä asiakastiloilta otettiin valtakirjat asiakkuuden siirtämiseksi Melan Välitä viljelijästä -projektille 8.11.2021 alkaen.

Asiakasjakauma tuotantosunnittain

Ohjausryhmän lausunto hankkeen toteutuksesta ja loppuraportista

Ohjausryhmä toteaa loppulausunnossaan, että hankkeen toteuttamalle työlle oli selkeä tarve ja tilaus, joihin hanke pystyi vastaamaan hyvin. Tilatason asiakastyön priorisointi nähtiin onnistuneena ratkaisuna ja hankkeen työ onnistui olemaan asiakaslähtöistä ja asiakkaan tilanteen mukaan joustavaa. Vaikka koronapandemia aiheuttikin haasteita hankkeen toiminnalle, lähinnä vain yleisötilaisuuksien osalta jäi toimintoja suorittamatta. Asiakastyö toteutui edelleen odotetusti. Työmuodon tarpeellisuus osin jopa yllätti; etenkin se, miten monimuotoisissa tilanteissa työstä saattoi olla asiakkaalle hyötyä.

Ohjausryhmä toteaa, että hankkeen taloudenpito oli onnistunutta ja määrärahat käytettiin lähes täysin. Talouden pääpaino oli hanketyöntekijöiden palkkausmenoissa. Flat rate -osuus ei täysin riittänyt menojen kattamiseen, koska hankkeen matkakulut olivat varsin korkeat tilatyöstä johtuen. Myös hanketyöntekijöiden työnohjausmenot olivat flat rate -osaan kuuluvia menoja, mutta koska työnohjausta pidettiin työsuojelullisesti tärkeänä, siitä ei haluttu tinkiä.

Hankkeen yhtenä tavoitteena oli tiivistää maatalouden sidosryhmien yhteistyötä yrittäjien tukemiseksi ongelmatilanteissa. Tämä tavoite toteutui varsin hyvin, joskin sidosryhmäyhteistyö on kokonaisuus, jonka kehittämisen tulee olla jatkuvaa. Sidosryhmille toteutetut verkostoitumistilaisuudet koettiin tärkeiksi ja sidosryhmien edustajat olivat hyvin sitoutuneita osallistumaan niihin. Verkostoitumistilaisuuksien koulutukset olivat laadukkaita ja ne antoivat eri sidosryhmien edustajille valmiuksia asiakkaiden kohtaamiseen vaikeissa elämäntilanteissa ja heidän ohjaamiseensa avun piiriin.

Työlle on jatkuvasti tarvetta maatalouden toimintakentän muuttuessa yhä haastavammaksi ja ohjausryhmä pitääkin hyvänä, että tilatason asiakastyö on saanut jatkoa Melan Väliä viljelijästä -projektissa ja toivoo, että työ voitaisiin

vakinaistaa. Mahdollisia jatkohankkeita voisi ohjausryhmän näkemyksen mukaan kehittää esimerkiksi onnistuneiden sukupolvenvaihdosten tukemiseen ja nuorten viljelijöiden osaamisen kehittämiseen.

Hanke onnistui hyvin tavoitteessaan madaltaa huolen puheeksioton kynnyksiä. Vaikka asiakastyöstä oli vaikea kerätä objektiivista palautetta ja todennäköistä on, että kaikkia asiakkaita ei ole onnistuttu auttamaan parhaalla mahdollisella tavalla, hanketyö on kokonaisuudessaan ollut onnistunutta ja sen avulla on saatu monia positiivisia vaikutuksia asiakkaiden elämäntilanteisiin. Hankkeen välilliset vaikutukset ovat vielä laajempia, joskin vaikeasti mitattavia. Hanke ja sen edeltäjät ovat normalisoineet keskusteluilmapiiriä mielenterveyden ja työssä jaksamisen teemoista ja ne ovat hankkeena ja hankekokonaisuutena yksi esimerkki siitä, miten hanketoiminta voi parhaimmillaan tuottaa laajemminkin vaikutuksia yhteiskunnassa ja miten hankerahoituksella voidaan luoda uusia toimintamuotoja.

Urakalla Eteenpäin -hanke

MTK-Pirkanmaa on mukana tuensiirtosopimuksella TTS Työtehoseuran hallinnoimassa Urakalla Eteenpäin-hankkeessa yhdessä MTK-Varsinais-Suomen ja MTK-Hämeen kanssa. Vuonna 2019 käynnistyneen hankkeen tavoitteena on parantaa maaseutuyrittäjien koneurakointityön tuottavuutta ja kannattavuutta. Tähän pyritään kolmella tavalla: 1) kehittämällä työkaluja toiminnan seurantaan, 2) lisäämällä verkostoitumista ja tavoitettavuutta ja 3) parantamalla johtamisosaamista.

Nykytilan tunteminen on avainasemassa toiminnan kehittämisessä. Hankkeessa testataan uusia digitaalisia teknologiaratkaisuja koneurakointityössä ja edistetään niiden käyttöönottoa jakamalla tietoa niiden hyödyistä. Hankkeessa myös kehitetään uusia työkaluja talouden ja työn seurantaan.

Hyvät verkostot tarjoavat mahdollisuuden kehittää omaa toimintaansa ja päästä kiinni urakoihin, joihin ei yksin pysty tarjoamaan. Verkostoja tarvitaan sekä urakoitsijoiden kesken että urakoitsijoiden ja asiakkaiden välillä. Verkostoitumiseen on tarjolla opintoretkeä, joita toivon mukaan päästään vielä tekemään, sekä urakoitsija-ostaja -tapaamisia. Hankkeessa myös jatkokehitetään Urakka-Foorumi -nettisivustoa, joka on TTS:n ylläpitämä koneurakointipalveluiden markkinointi- ja hakupalvelu. Urakka-Foorumiin kannattaa käydä tutustumassa ja liittyä osoitteessa www.urakka-foorumi.fi

Liiketoiminta- ja yrittäjäosaamisen kehittämisen tueksi on hankkeen toimesta järjestetty koulutus- ja info-tilaisuuksia. Näistä kaksi järjestettiin hankkeen alkuvuosina Pirkanmaalla; traktoriliikennettä koskevan lainsäädännön ja tieliikennelain uudistuksesta ABC Lahdesjärvellä 4.11.2019 ja urakoinnin hinnoitteluun ja tarjouslaskentaan liittyvä koulutus Teboil Pirkanhoviissa 12.3.2020. Tilaisuuksissa on ollut osallistujia yhteensä noin 100 henkeä. Näiden jälkeen koulutustilaisuudet ovat koronan vuoksi siirtyneet etänä pidettäviksi ja hankkeen webinaareissa on ollut osallistujia 40–60 hengen välillä.

Hankkeen hyödynsaajia ovat ensisijaisesti koneurakointipalveluita tarjoavat maaseutuyrittäjät, mutta myös kaikki koneurakointipalveluita kohdealueilla ostavat tahot, muun muassa muut maatilat, hevostilat, yksityishenkilöt, kunnat sekä tie- ja kiinteistöhoitoalan palveluita tarjoavat huoltoyritykset, hyötyvät hankkeesta ja sen tuloksista. Hankkeen toteuttamiseen haettiin jatkoaikaa vuoden 2022 loppuun saakka. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Jani Hevonoja Viialasta.

